

8 Poslovanje skupine Sava Re in finančni rezultat⁴⁵

Poslovne odseke ločujemo na segmente: pozavarovanje, premoženje, življenje, pokojnine in ostalo. Odseka premoženje in življenje se delita še po geografskem vidiku (Slovenija in tujina).

V posameznem odseku so vključene naslednje družbe:

- pozavarovanje: Sava Re, 30 % Sava Terra;
- premoženje Slovenija: Zavarovalnica Sava (slovenski del), 70 % Sava Terra;
- premoženje tujina: Zavarovalnica Sava (hrvaški del), Sava neživotno osiguranje (SRB), Illyria, Sava osiguranje (MNE), Sava osiguranje (MKD), Illyria Hospital, Sava Car, Sava Agent, Sava Station, 70 % Sava Terra;
- življenje Slovenija: Zavarovalnica Sava (slovenski del), ZS Svetovanje, Ornatu KC;
- življenje tujina: Zavarovalnica Sava (hrvaški del), Sava životno osiguranje (SRB), Illyria Life;
- pokojnine: Sava pokojninska, Sava penzisko društvo;
- ostalo: TBS Team 24, ZTSR (po kapitalski metodi), G2I (po kapitalski metodi).

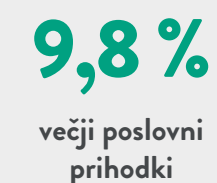
⁴⁵ V prilogi k letnemu poročilu je slovar izbranih zavarovalnih izrazov in načinov izračuna količnikov.

V prikazu poslovanja po poslovnih odsekih smo naredili naslednje prerazporeditve posameznih postavk poslovnega izida:

- Iz odseka pozavarovanja se v druge odseke prenesejo učinki pozavarovanja (Sava Re kot obvladujoča družba pozavaruje pretežen del posla odvisnih družb v skupini Sava Re) – pozavarovalna premija, ki jo pozavarovalnica prejme od odvisnih družb, se v prikazu po odsekih pripiše nazaj odseku, iz katerega ta premija izvira (po analogiji tudi pozavarovalne škode, prihodki od provizij, sprememba prenosnih premij, škodnih rezervacij in razmejenih stroškov pridobivanja zaradi pozavarovanja). V samem postopku izločanja pa se na odseke ne pripisuje del posla, ki ga Sava Re retrocedira v tujino iz istega naslova. Običajno so odhodki retrocesije večji od prihodkov (razen v primeru katastrofalnih škod). Zaradi bolj ustreznega prikazovanja dobičkovnosti odsekov smo tudi rezultat retrocediranega dela posla pripisali odseku, kateremu pripada. Korekcija je na vseh že omenjenih postavkah le na delu, ki ga Sava Re retrocedira v tujino zaradi odvisnih družb.
- Drugi obratovalni stroški pozavarovalnega odseka so zmanjšani za delež stroškov, ki odpade na upravljanje skupine Sava Re. Sava Re deluje kot virtualni holding, zato je del stroškov povezan tudi z upravljanjem skupine. Ta del stroškov je iz odseka pozavarovanja v druge odseke razdeljen po ključu prihodkov. Na odseke so prerazporejeni tudi drugi obratovalni stroški, ki so povezani s pozavarovalnim poslom znotraj skupine. Sava Re je v 2018 65,6 % drugih obratovalnih stroškov pripisala odsekom, kot jih spremlja po sestavi prihodkov (2017: 61,7 %). Dodatno so bili iz odseka ostalo v odseka premoženje Slovenija in premoženje tujina prerazporejeni še obratovalni stroški družbe TBS Team 24, ki jih ima družba v povezavi z opravljanjem dejavnosti za ostale družbe v skupini (2018: 4,1 milijona EUR, 2017: 0 EUR). Na enak način se v procesu konsolidacije izločijo tudi prihodki.
- Prihodki in odhodki od naložb se iz odseka pozavarovanje v odseka premoženje in življenje prenesejo s ključem delitve čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za drseče leto (povprečje zadnjih štirih četrtletij).

V izkazu finančnega položaja so poleg konsolidacijskih izločitev naslednji popravki:

- Neopredmetena dolgoročna sredstva – dobro ime je pripisano odseku, iz katerega izvira (iz odseka pozavarovanje preneseno v druge odseke, glede na to, iz nakupa katerih odvisnih družb dobro ime izvira).
- Stanje finančnih naložb se iz odseka pozavarovanje v odseka premoženje in življenje prenese s ključem delitve čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij za drseče leto (povprečje zadnjih štirih četrtletij).
- Znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij, prenesen pozavarovateljem (pozavarovalni del prenosnih premij, škodnih rezervacij in preostalih rezervacij) in razmejeni stroški pridobivanja – na enak način kot je opisan v prvi točki opisa popravkov na izkazu poslovnega izida.
- Pri kapitalu je iz odseka pozavarovanja prerazporejena vrednost kapitala v druge odseke, glede na nabavno vrednost posameznih naložb v odvisne družbe (vsota knjigovodskih vrednosti odvisnih družb, ki so premoženjske zavarovalnice na odsek premoženja, analogno za odsek življenja in druge odseke).

Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu družbe TBS Team 24 je bila izvedena 31. 1. 2018, družb Energoprojekt Garant in Sava penzisko društvo pa 31. 3. 2018. Družba Energoprojekt Garant je bila konec leta 2018 pripojena Savi neživotno osiguranje (SRB). V tretjem četrtletju 2018 je bil izveden še prevzem družbe Sava Terra. Skupina je postala njena 100-odstotna lastnica. Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu Sava Terra je bila izvedena 31. 12. 2018.

V nadaljevanju je razlaga rezultatov posameznega poslovnega odseka.

Povzetek konsolidiranega izkaza poslovnega izida

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	504.669.701	470.865.993	107,2
Prihodki od naložb	26.802.161	27.446.915	97,7
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.867.324	16.849.384	100,1
Drugi zavarovalni prihodki	21.238.357	15.429.720	137,6
Drugi prihodki	14.549.676	6.058.000	240,2
- od tega naložbene nepremičnine	1.233.614	514.115	239,9
Čisti odhodki za škode	-320.760.586	-296.103.320	108,3
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij	13.207.584	-2.179.849	-605,9
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	15.962.680	-1.121.328	-1.423,6
Odhodki za bonuse in popuste	288.628	5.848	4.935,5
Obratovalni stroški	-178.131.437	-156.962.327	113,5
Odhodki od naložb v pridružene družbe	-151.130	0	-
Odhodki od finančnih sredstev in obveznosti	-9.604.451	-11.891.544	80,8
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-23.498.245	-8.256.416	284,6
Drugi zavarovalni odhodki	-23.305.829	-17.486.080	133,3
Drugi odhodki	-2.873.861	-2.774.013	103,6
- od tega naložbene nepremičnine	-511.771	-340.040	150,5
Poslovni izid pred obdavčitvijo	55.260.572	39.880.983	138,6

Poslovni prihodki so v 2018 znašali 540,5 milijona EUR in so bili v primerjavi z 2017 višji za 9,8 %. Višji prihodki so predvsem posledica višjih prihodkov premoženjskega in pozavarovalnega odseka ter deloma tudi vključitve novih družb v skupino. V nadaljevanju poglavja so opisane pomembnejše postavke konsolidiranega poslovnega izida.

Čisti prihodki od premij in čisti odhodki za škode za pozavarovalno in zavarovalno dejavnost predstavljajo več kot 99 % konsolidiranih postavk. V nadaljevanju so prikazani konsolidirani čisti prihodki od premij in čisti odhodki za škode za vse odseke skupaj, konsolidirani obratovalni stroški pa za pozavarovalni in zavarovalna odseka.

Konsolidirani čisti prihodki od premij

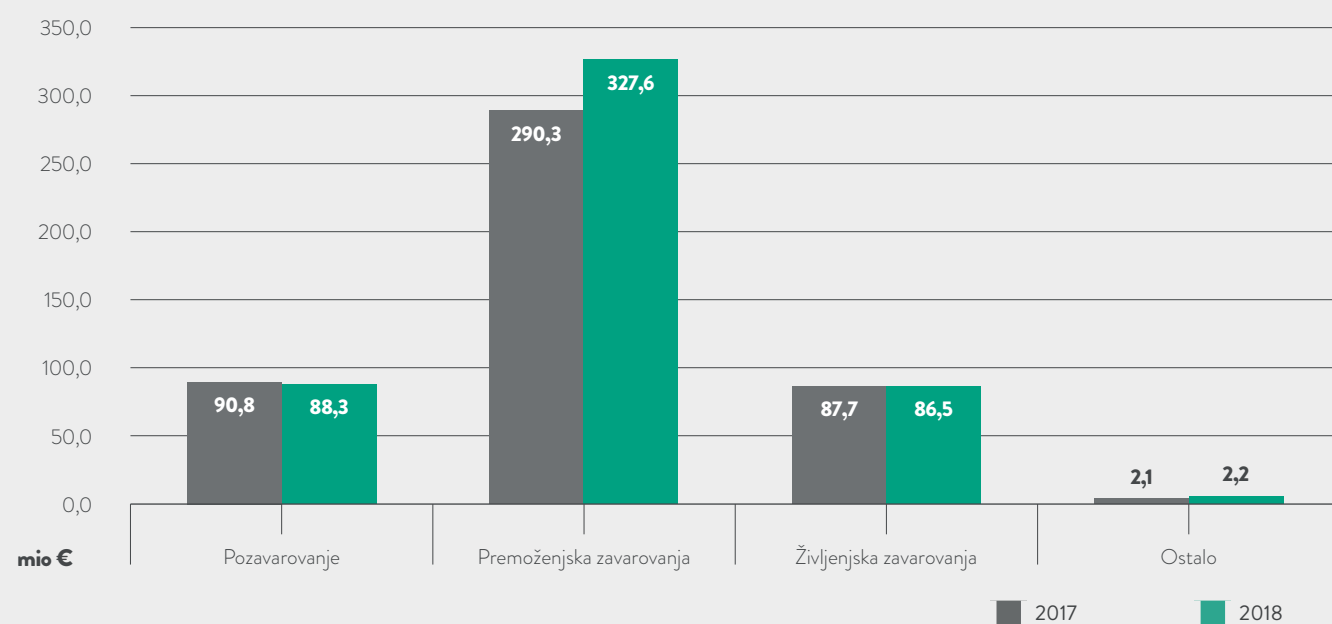
Konsolidirani čisti prihodki od premij

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	546.299.539	517.233.431	105,6
Čiste premije	519.356.687	482.990.135	107,5
Sprememba čistih prenosnih premij	-14.686.986	-12.124.142	121,1
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	504.669.701	470.865.993	107,2

Konsolidirani čisti prihodki od premij po zavarovalnih vrstah

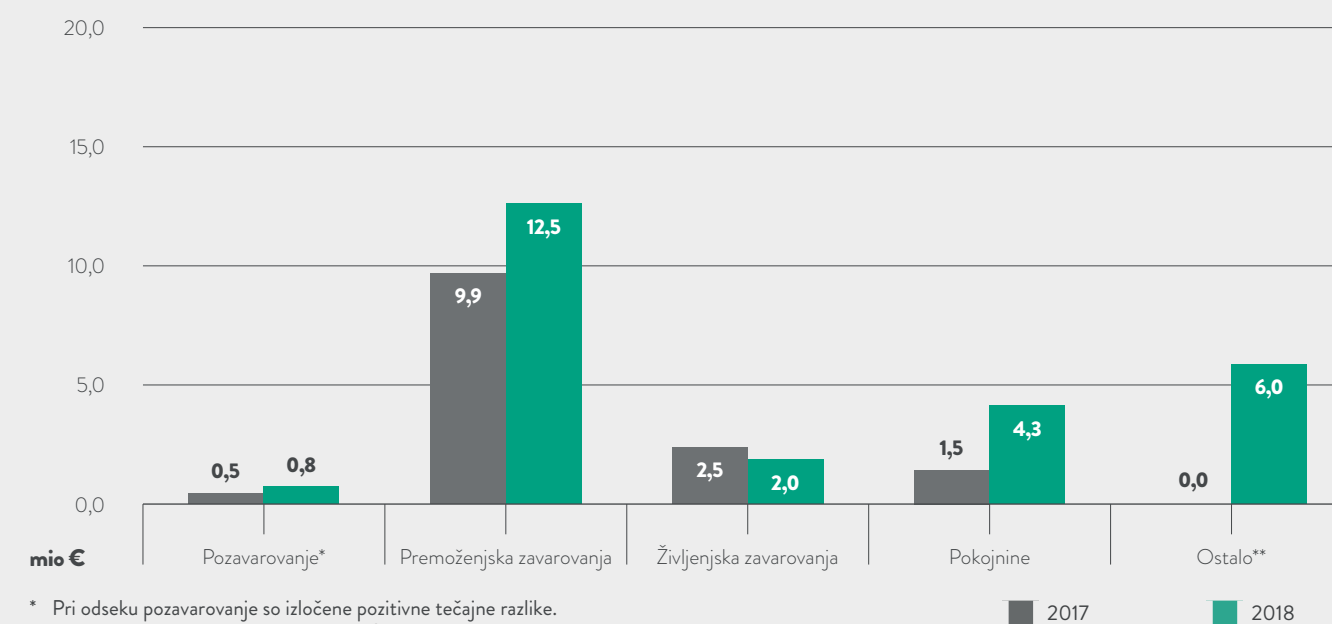
(v EUR)	2018	2017	Indeks
Nezgodno zavarovanje	28.306.999	27.697.840	102,2
Zdravstveno zavarovanje	6.820.565	6.885.267	99,1
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	101.923.291	87.691.767	116,2
Zavarovanje tirnih vozil	143.866	191.782	75,0
Letalsko zavarovanje	759.435	167.714	452,8
Zavarovanje plovil	5.265.092	4.992.710	105,5
Zavarovanje prevoza blaga	6.857.151	6.342.375	108,1
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	79.380.436	78.750.066	100,8
Drugo škodno zavarovanje	35.622.632	32.698.422	108,9
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	111.409.123	102.487.948	108,7
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	107.829	253.849	42,5
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	939.050	944.269	99,4
Splošno zavarovanje odgovornosti	20.376.242	18.653.533	109,2
Kreditno zavarovanje	4.228.542	4.325.848	97,8
Kavcijsko zavarovanje	118.828	400.850	29,6
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.960.111	2.290.214	85,6
Zavarovanje stroškov postopka	169.916	224.098	75,8
Zavarovanje pomoči	11.524.953	5.827.553	197,8
Življenjsko zavarovanje	43.835.525	42.083.797	104,2
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	44.920.115	47.956.091	93,7
Skupaj	504.669.701	470.865.993	107,2

Sestava konsolidiranih čistih prihodkov od premij po poslovnih odsekih

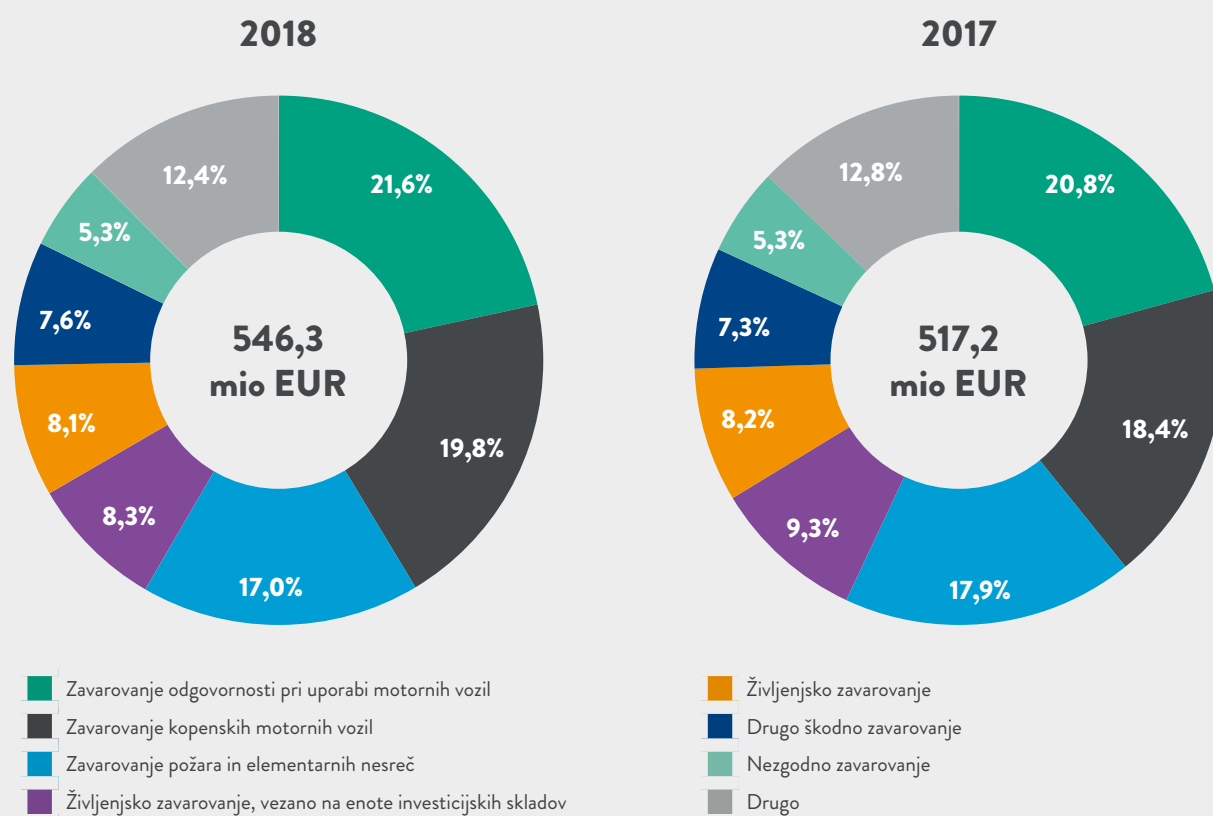
Konsolidirani drugi zavarovalni in drugi prihodki

Sestava drugih zavarovalnih in drugih prihodkov po poslovnih odsekih

* Pri odseku pozavarovanje so izločene pozitivne tečajne razlike.
 ** V odseku ostalo je vključena družba TBS Team 24, ki v 2017 še ni bila članica skupine.

Konsolidirane kosmate premije po zavarovalnih vrstah

- Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil
- Zavarovanje kopenskih motornih vozil
- Zavarovanje požara in elementarnih nesreč
- Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov
- Življenjsko zavarovanje
- Drugo škodno zavarovanje
- Nezgodno zavarovanje
- Drugo

Konsolidirani čisti odhodki za škode

Konsolidirani čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih rezervacij in spremembo rezervacij naložbenih zavarovanj

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	342.556.518	309.727.160	110,6
Čiste škode	330.096.400	293.880.632	112,3
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-9.335.814	2.222.688	-420,0
Čisti odhodki za škode	320.760.586	296.103.320	108,3
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	-13.207.584	2.179.849	-605,9
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-15.962.680	1.121.327	-1.423,6
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	291.590.322	299.404.496	97,4

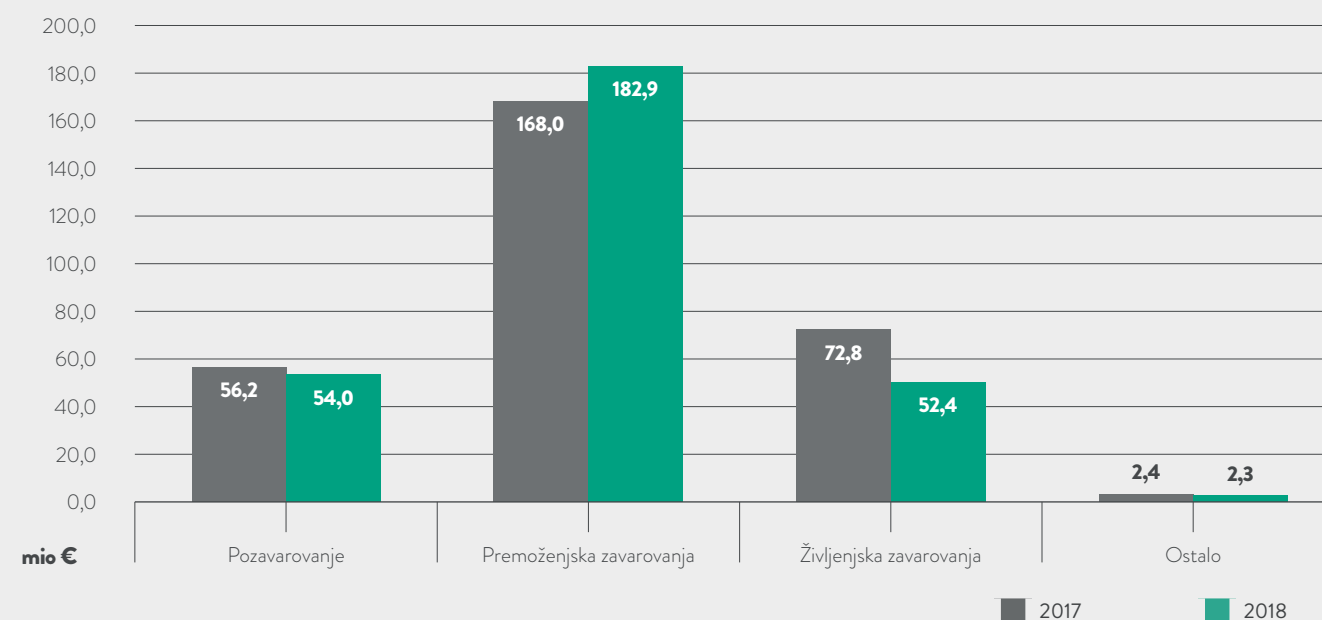
* Večinoma so to matematične rezervacije.

Konsolidirani čisti odhodki za škode po zavarovalnih vrstah⁴⁶

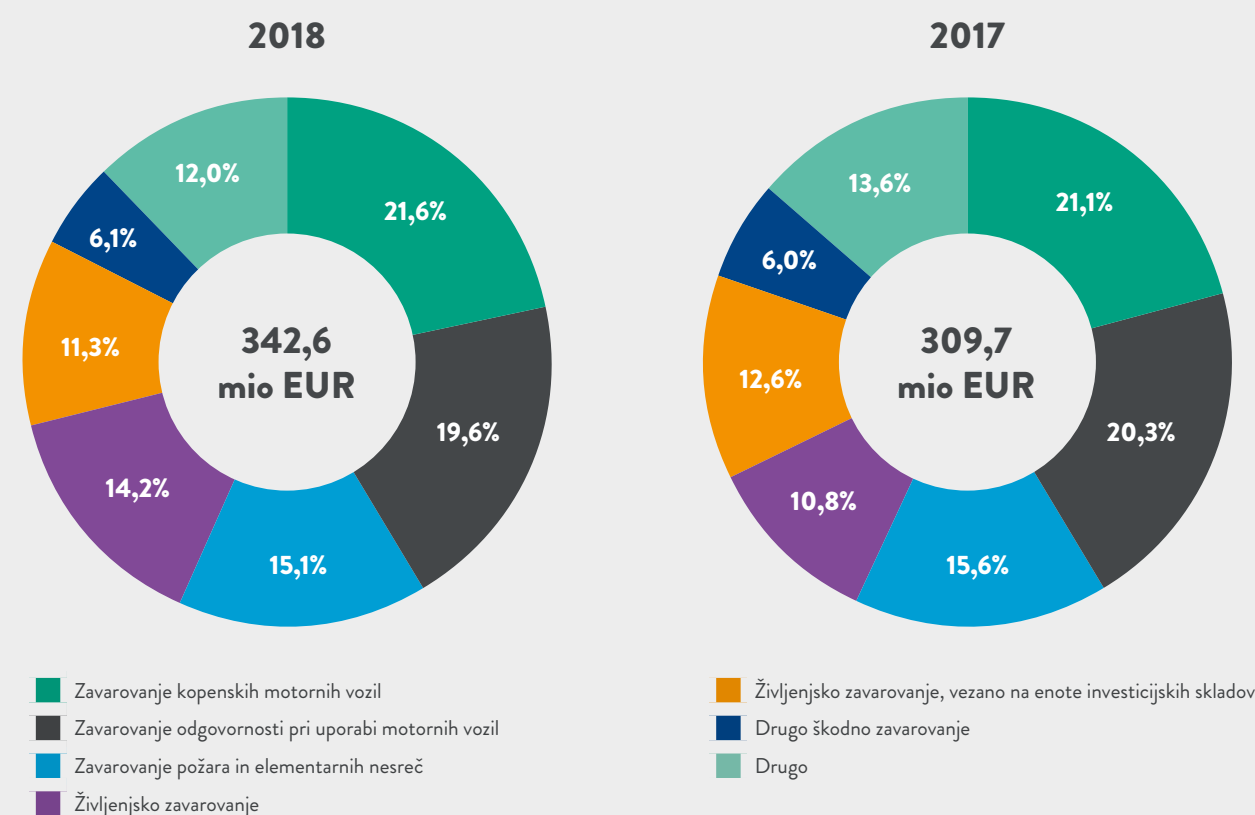
(v EUR)	2018	2017	Indeks
Nezgodno zavarovanje	11.168.972	11.382.301	98,1
Zdravstveno zavarovanje	4.264.920	4.806.901	88,7
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	73.108.208	65.305.931	111,9
Zavarovanje tirnih vozil	587.259	102.640	572,2
Letalsko zavarovanje	359.839	356.349	101,0
Zavarovanje plovil	6.844.282	5.751.369	119,0
Zavarovanje prevoza blaga	5.684.790	3.411.664	166,6
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	42.068.388	57.351.814	73,4
Drugo škodno zavarovanje	17.979.720	16.041.598	112,1
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil	62.105.208	51.177.373	121,4
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov	-38.163	-22.014	173,4
Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil	354.175	299.096	118,4
Splošno zavarovanje odgovornosti	6.777.430	5.817.769	116,5
Kreditno zavarovanje	-222.186	-785.811	28,3
Kavcijsko zavarovanje	-98.655	322.983	-30,5
Zavarovanje različnih finančnih izgub	1.091.744	1.324.879	82,4
Zavarovanje stroškov postopka	-8.939	10.748	-83,2
Zavarovanje pomoči	2.403.444	1.342.338	179,0
Življenjsko zavarovanje	47.690.979	33.292.805	143,2
Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov	38.639.171	38.812.586	99,6
Skupaj	320.760.586	296.103.320	108,3

⁴⁶ Ne vključujejo spremembe matematičnih rezervacij in spremembe rezervacij naložbenih zavarovanj.

Sestava konsolidiranih čistih odhodkov za škode s spremembo matematičnih rezervacij in spremembo rezervacij naložbenih zavarovanj po poslovnih odsekih

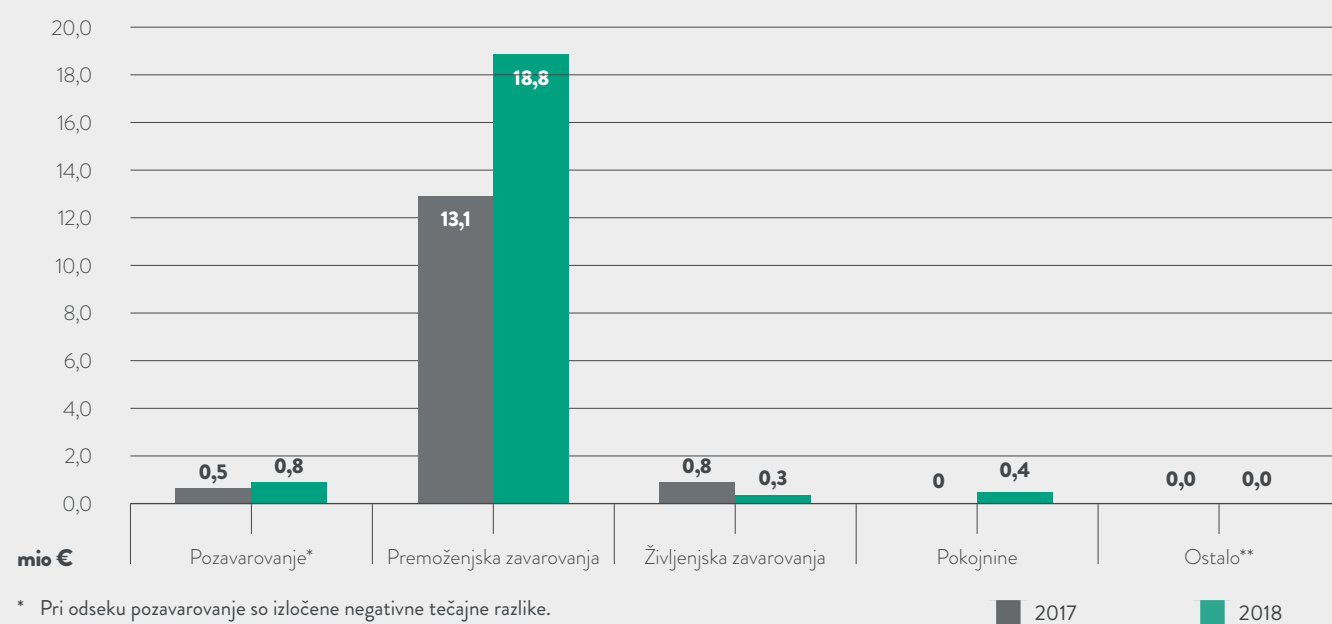

Konsolidirane kosmate škode po zavarovalnih vrstah

Konsolidirani drugi zavarovalni in drugi odhodki

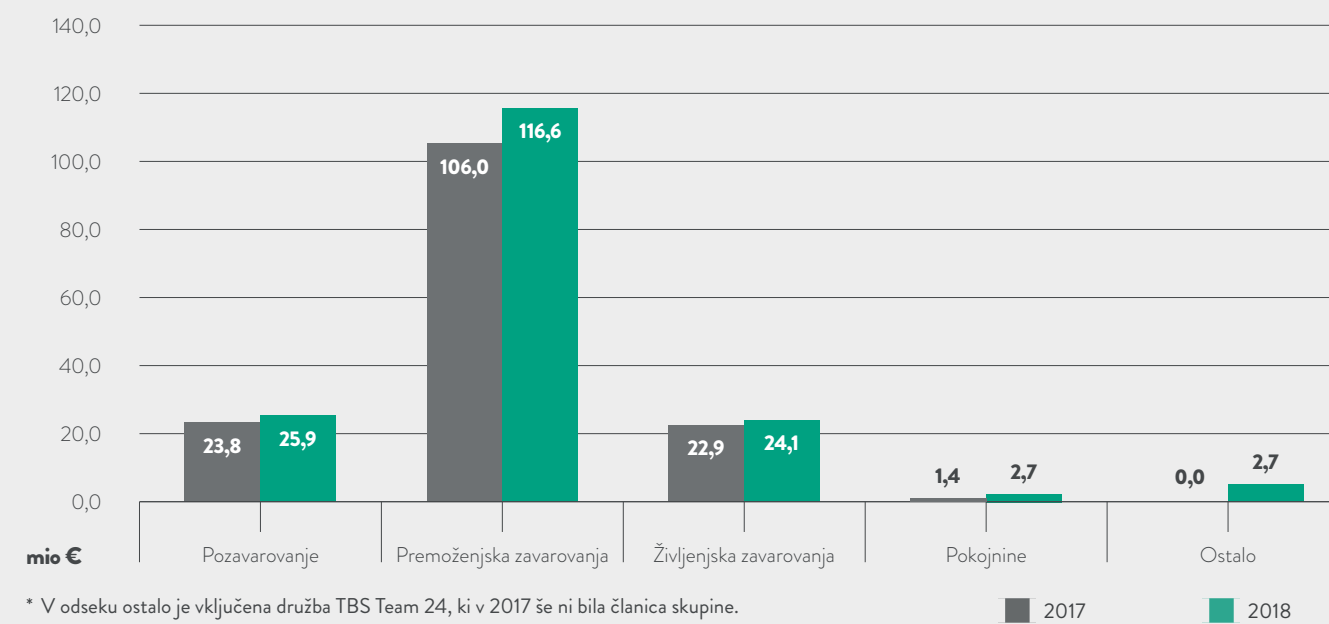
Sestava drugih zavarovalnih in drugih odhodkov po poslovnih odsekih

* Pri odseku pozavarovanje so izločene negativne tečajne razlike.
 ** V odseku ostalo je vključena družba TBS Team 24, ki v 2017 še ni bila članica skupine.

Konsolidirani obratovalni stroški

Sestava konsolidiranih čistih obratovalnih stroškov po poslovnih odsekih

* V odseku ostalo je vključena družba TBS Team 24, ki v 2017 še ni bila članica skupine.

Konsolidirani obratovalni stroški

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	58.372.509	51.949.127	112,4
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-1.598.536	-2.389.002	66,9
Drugi obratovalni stroški	121.357.464	107.402.203	113,0
Obratovalni stroški	178.131.437	156.962.328	113,5
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-3.634.682	-2.870.868	126,6
Čisti obratovalni stroški	174.496.755	154.091.459	113,2

Konsolidirani donos naložb

Donos naložbenega portfelja vključuje tudi prihodke/odhodke naložbenih nepremičnin. V izkazu poslovnega izida so ti prikazani pri drugih prihodkih/odhodkih.

Konsolidirani donos naložbenega portfelja

(v EUR)	2018	2017	Absolutna razlika
Donos naložbenega portfelja	17.768.423	15.729.446	2.038.977
Donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik	17.922.647	21.660.810	-3.738.163

Podatki za 2017 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2017, kjer v prikazu niso bili vključeni podatki o naložbenih nepremičninah, ki se nanašajo na amortizacijo opreme.

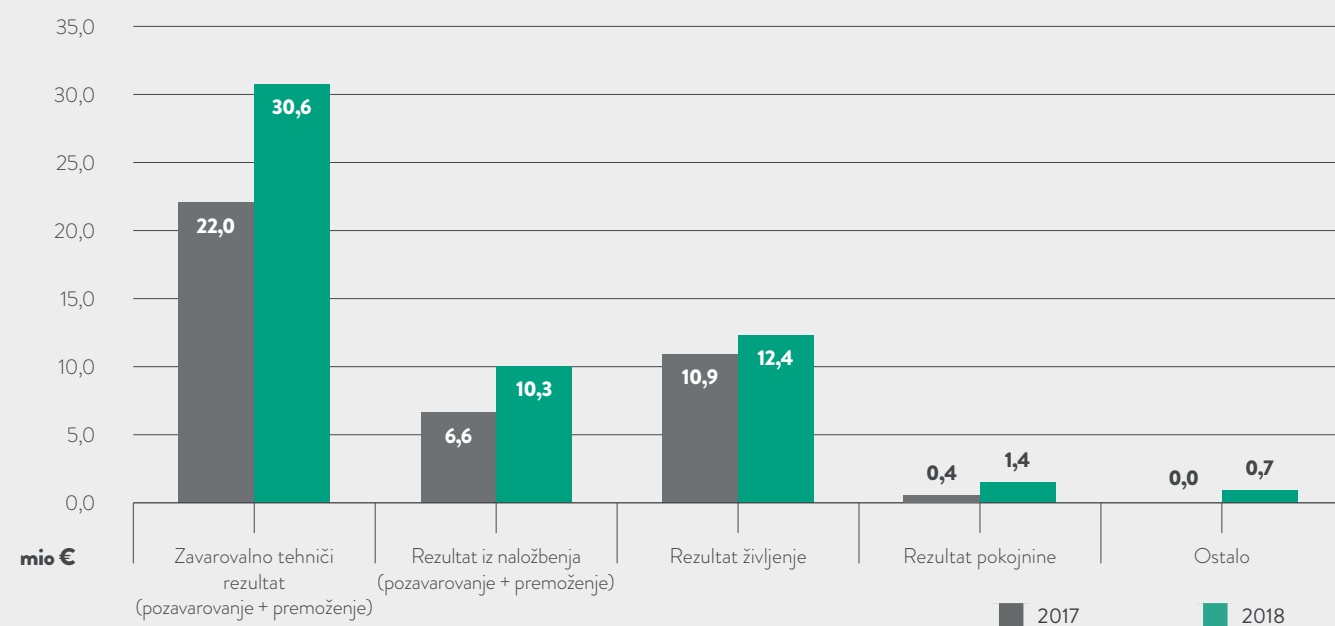
Konsolidirani prihodki in odhodki naložbenega portfelja

(v EUR)	2018	2017	Absolutna razlika
Prihodki			
Prihodki od obresti	16.459.186	18.607.327	-2.148.141
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	213.683	229.386	-15.703
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	2.251.786	3.122.333	-870.547
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	1.378.367	1.141.433	236.934
Pozitivne tečajne razlike	6.416.544	4.202.714	2.213.830
Drugi prihodki	1.316.209	657.837	658.372
Prihodki naložbenega portfelja	28.035.775	27.961.030	74.745
Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.867.324	16.849.384	17.940
Odhodki			
Odhodki za obresti	28.445	718.860	-690.415
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	636.625	79.645	556.980
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	305.347	584.859	-279.512
Slabitev dobrega imena in izguba iz naložb v pridružene družbe	151.130	0	151.130
Slabitev ostalih naložb	1.943.975	320.000	1.623.975
Negativne tečajne razlike	6.570.768	10.134.078	-3.563.310
Drugo	631.062	394.142	236.920
Odhodki naložbenega portfelja	10.267.352	12.231.584	-1.964.232
Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	23.498.245	8.256.416	15.241.829

Podatki za 2017 se razlikujejo od tistih v letnem poročilu 2017, kjer v prikazu niso bili vključeni podatki o naložbenih nepremičninah, ki se nanašajo na amortizacijo opreme.

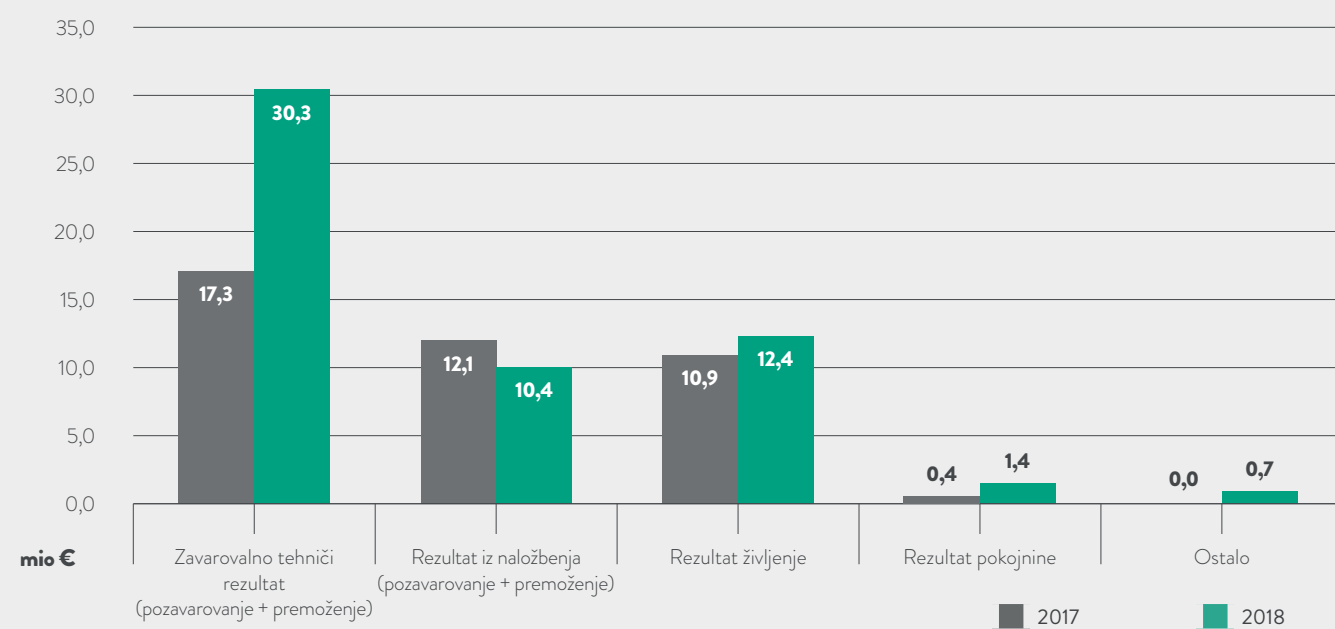
Konsolidirani kosmati poslovni izid

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida

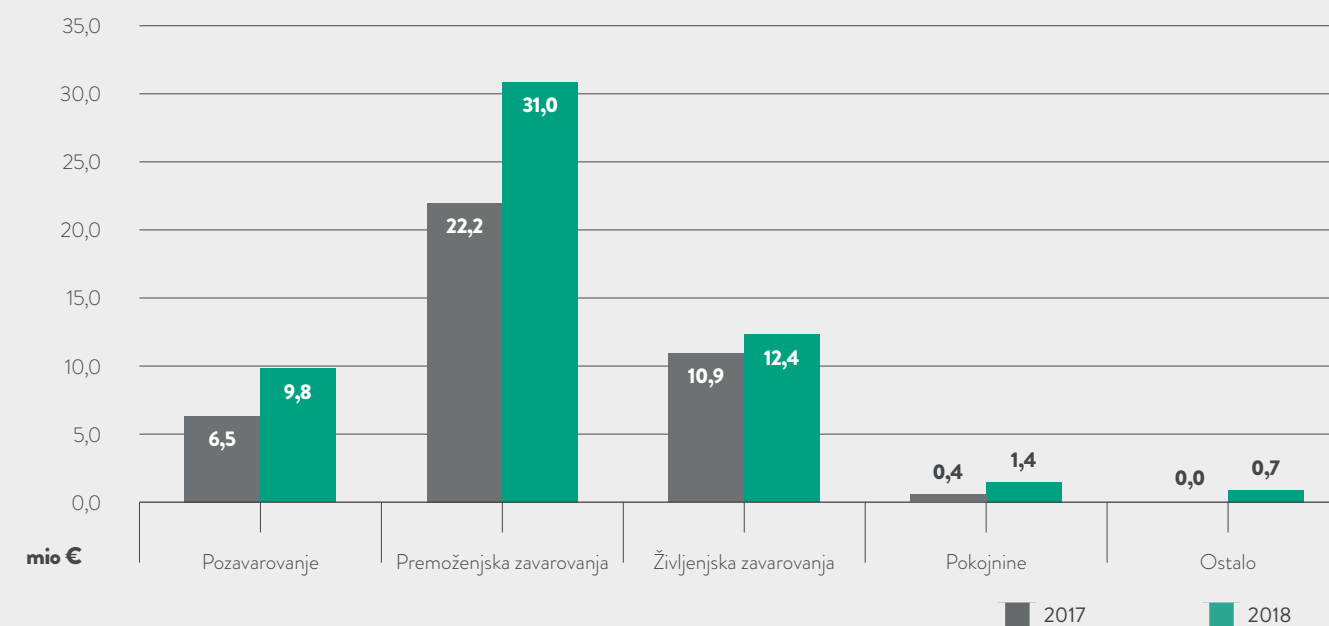

Ker na posamezne elemente poslovnega izida vplivajo tečajne razlike, naslednji graf prikazuje sestavo izida brez vpliva tečajnih razlik.

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida (brez vpliva tečajnih razlik)

Sestava konsolidiranega kosmatega poslovnega izida po poslovnih odsekih

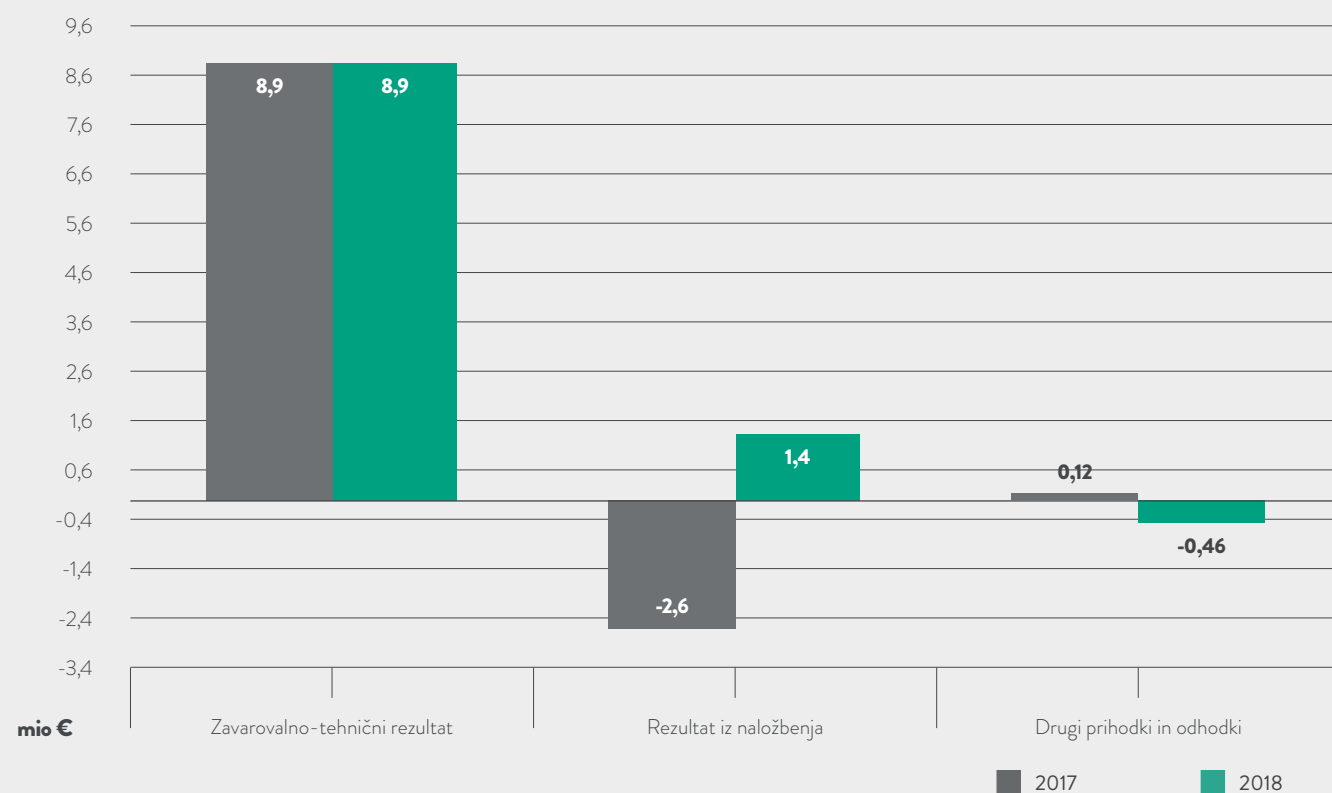

* V odseku ostalo je vključena družba TBS, ki v 2017 še ni bila članica skupine.

8.1 Pozavarovanje

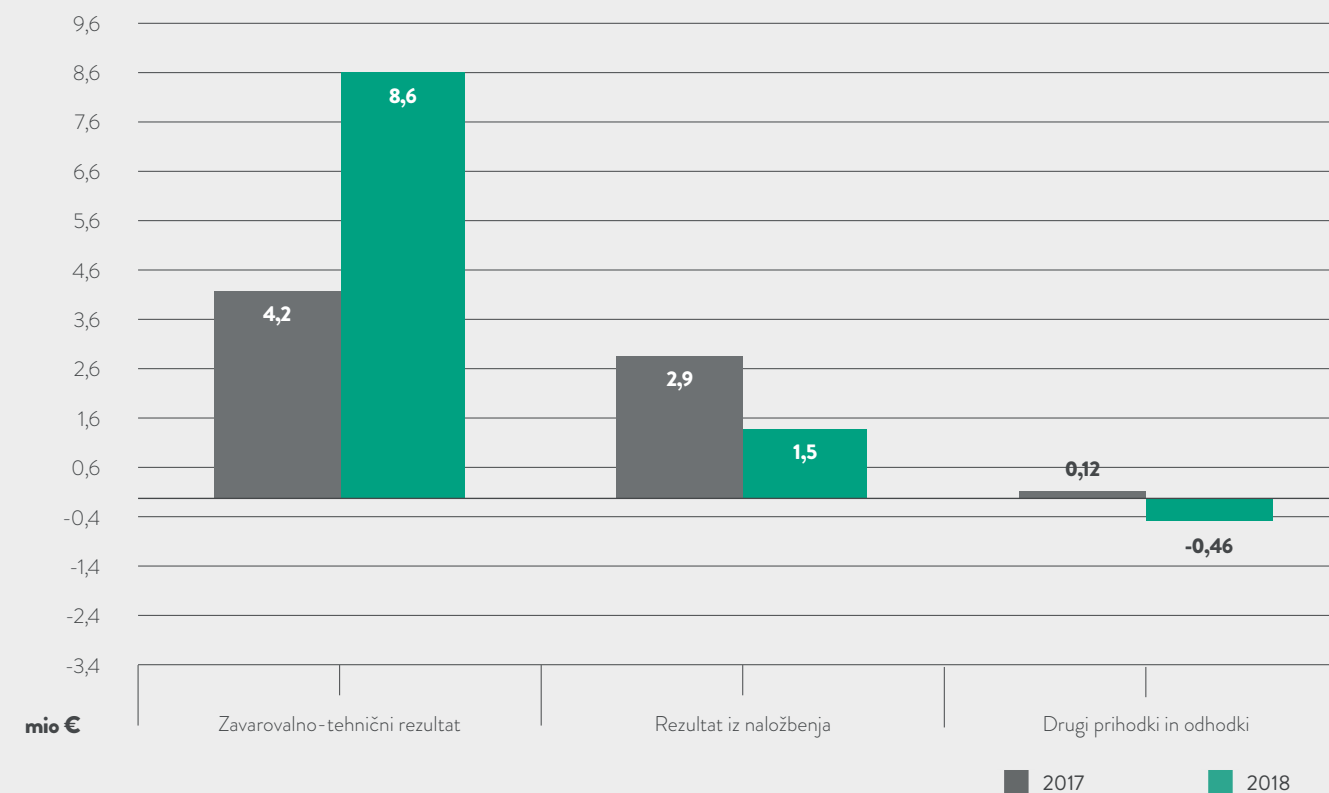
Ta odsek odseva dogajanje na portfelju, ki ga Sava Re sklene predvsem v tujini z družbami zunaj skupine Sava Re.

Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida; pozavarovanje

Na poslovanje tega odseka vplivajo tečajne razlike, zato zavarovalno-tehnični in naložbeni rezultat nista direktno primerljiva. V naslednjem grafu je prikazana sestava kosmatega izida odseka pozavarovanje brez vpliva tečajnih razlik.

Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida; pozavarovanje (brez vpliva tečajnih razlik)

Zavarovalno-tehnični rezultat brez vpliva tečajnih razlik je bil ugodnejši kot v 2017, kar je predvsem posledica nižjih odhodkov za škode (odstopanja so obravnavana v nadaljevanju poglavja) in enkratnega pozitivnega učinka iz naslova pozitivno rešenega sodnega spora (1,5 milijona EUR). V 2018 je bil rezultat iz naložbenja nižji kot v 2017 zaradi slabitve finančnih naložb.

Družba sledi usklajeni valutni poziciji na strani sredstev in obveznosti. Na rezultat po odsekih so tečajne razlike vplivale takole: iz naslova zavarovalno-tehničnih kategorij 0,3 milijona EUR pozitivnega učinka (2017: 4,7 milijona EUR) in iz naložbene dejavnosti 0,1 milijona EUR negativnega učinka (2017: 5,5 milijona EUR).

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; pozavarovanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	89.317.441	96.220.818	92,8
Čiste premije	85.544.322	92.506.611	92,5
Sprememba čistih prenosnih premij	2.798.438	-1.753.176	-159,6
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	88.342.760	90.753.435	97,3

Kosmate premije odseka pozavarovanje so bile v 2018 nižje za 7,2 %, kar je posledica načrtnega omejevanja rasti in odklonitev manj dobičkonosnih poslov. Sprememba čistih prenosnih premij je v 2018 pozitivno vplivala na čiste prihodke (padec kosmatih premij in posledično zmanjšanja stanja čistih prenosnih premij), v 2017 pa negativno (rast kosmatih premij in posledično povečanje stanja čistih prenosnih premij).

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Save Re.

Čisti odhodki za škode⁴⁷

Čisti odhodki za škode; pozavarovanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	51.397.784	54.159.750	94,9
Čiste škode	49.690.201	53.508.162	92,9
Sprememba čistih škodnih rezervacij	4.052.248	2.554.245	158,6
Čisti odhodki za škode	53.742.449	56.062.407	95,9

Čisti odhodki za škode brez vpliva tečajnih razlik; pozavarovanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	51.397.784	54.159.750	94,9
Čiste škode	49.690.201	53.508.162	92,9
Sprememba čistih škodnih rezervacij	4.350.817	8.763.433	49,6
Čisti odhodki za škode	54.041.019	62.271.594	86,8

Na čiste odhodke za škode so imele v 2017 pozitiven vpliv tečajne razlike, in sicer v višini 6,2 milijona EUR. Čisti odhodki za škode brez vpliva tečajnih razlik so bili v 2018 zato v primerjavi z 2017 nižji za 4,1 %, ker je bilo manj večjih škodnih dogodkov glede na isto obdobje lani (2017: ameriška neurja in večje posamezne škode v Rusiji; 2018: tajfun na Japonskem, poplave v Indiji). Čisti merodajni škodni količnik je bil posledično ugodnejši kot v 2017 in je znašal 61,4 % (2017: 69,0 %).

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Save Re.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; pozavarovanje

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	21.237.494	21.175.815	100,3
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	652.725	-1.203.450	-54,2
Drugi obratovalni stroški	4.333.876	4.100.605	105,7
Obratovalni stroški	26.224.095	24.072.970	108,9
Prihodki od zavarovalnih provizij	-365.777	-300.852	-78,4
Čisti obratovalni stroški	25.858.319	23.772.118	108,8

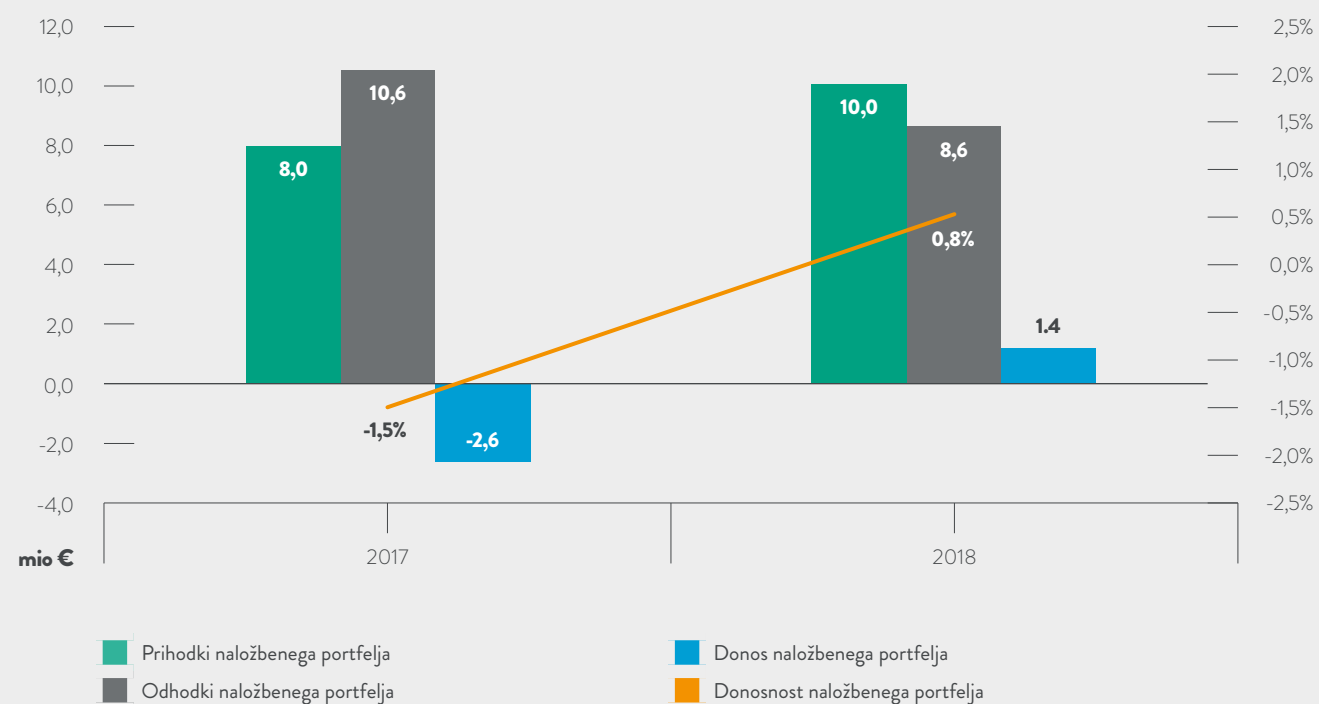
Stroški pridobivanja (provizije) so bili višji navkljub padcu kosmate premije. Delež stroškov pridobivanja v kosmati premiji je za leto 2018 znašal 23,8 %, kar je 1,8 o.t. več kot leta 2017. Višje provizije so posledica dejstva, da stremimo k bolj dobičkonosnemu poslu, ki pa dosega višje provizijske stopnje, še posebej v času nizkih premijskih stopenj na pozavarovalnih trgih. Sklepanje bolj dobičkonosnih zavarovanj z sicer višjimi provizijskimi stopnjami se odraža v padcu kombiniranega količnika. Razmejeni stroški pridobivanja so se v 2018 znižali zaradi padca kosmatih premij in nižjih prenosnih premij, v 2017 pa so se povečali zaradi rasti premije in višjih prenosnih premij. Rast drugih obratovalnih stroškov izvira iz povečanja stroškov dela, odvetniških storitev za pridobivanje novih licenc za širitev na nove trge ter stroškov za marketinške aktivnosti.

Več o gibanju nekonsolidiranih podatkov je obrazloženo v poglavju 20.1 Poslovanje Save Re.

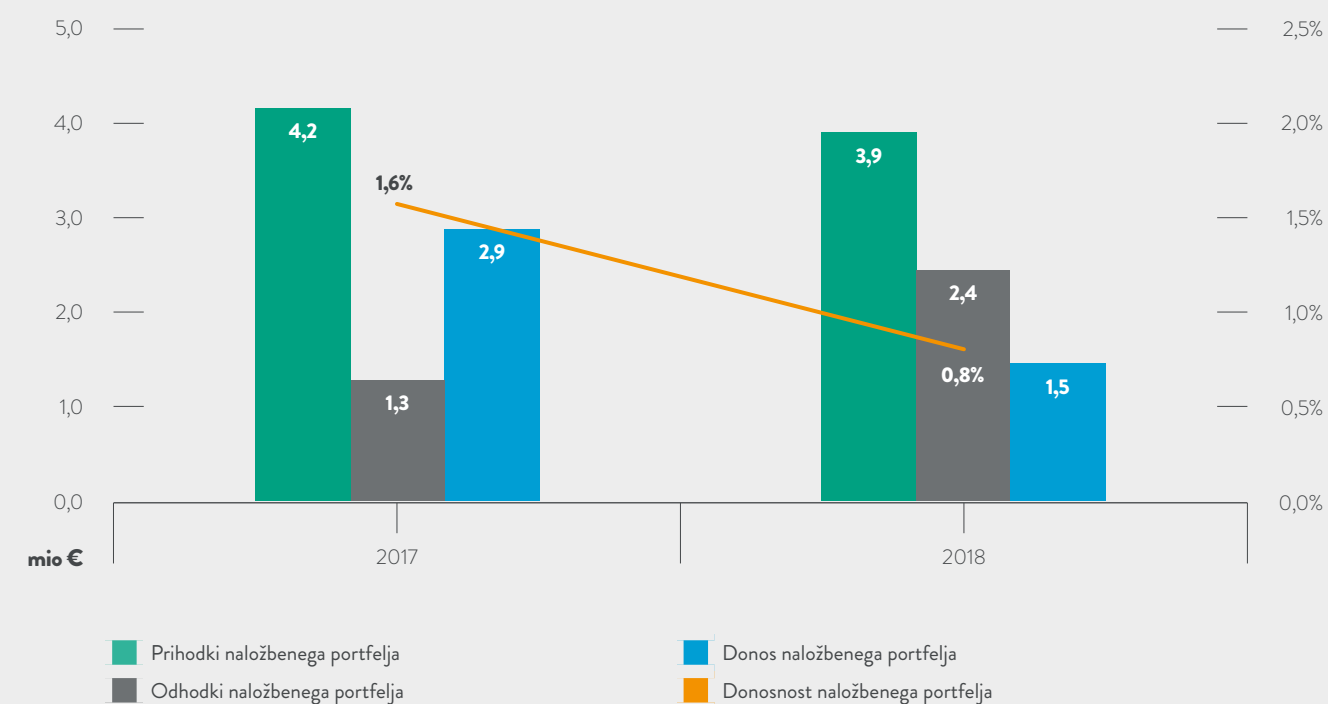
⁴⁷ GRI 201-2

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; pozavarovanje

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik; pozavarovanje

Ker se tečajne razlike nanašajo predvsem na Savo Re in njihov učinek ne vpliva v celoti na poslovni izid, je v zgornjem grafu prikazan donos naložbenega portfelja brez vpliva tečajnih razlik, ki se nanašajo na odsek pozavarovanje.

V primerjavi z letom 2017 je skupina na odseku pozavarovanje realizirala za 1,4 milijona EUR nižji donos. Na to so vplivale predvsem slabitve finančnih naložb v portfeljske lastniške vrednostne papirje. Donos naložbenega portfelja pred slabitvami je znašal 3,4 milijona EUR oziroma 1,9 %.

8.2 Premoženje

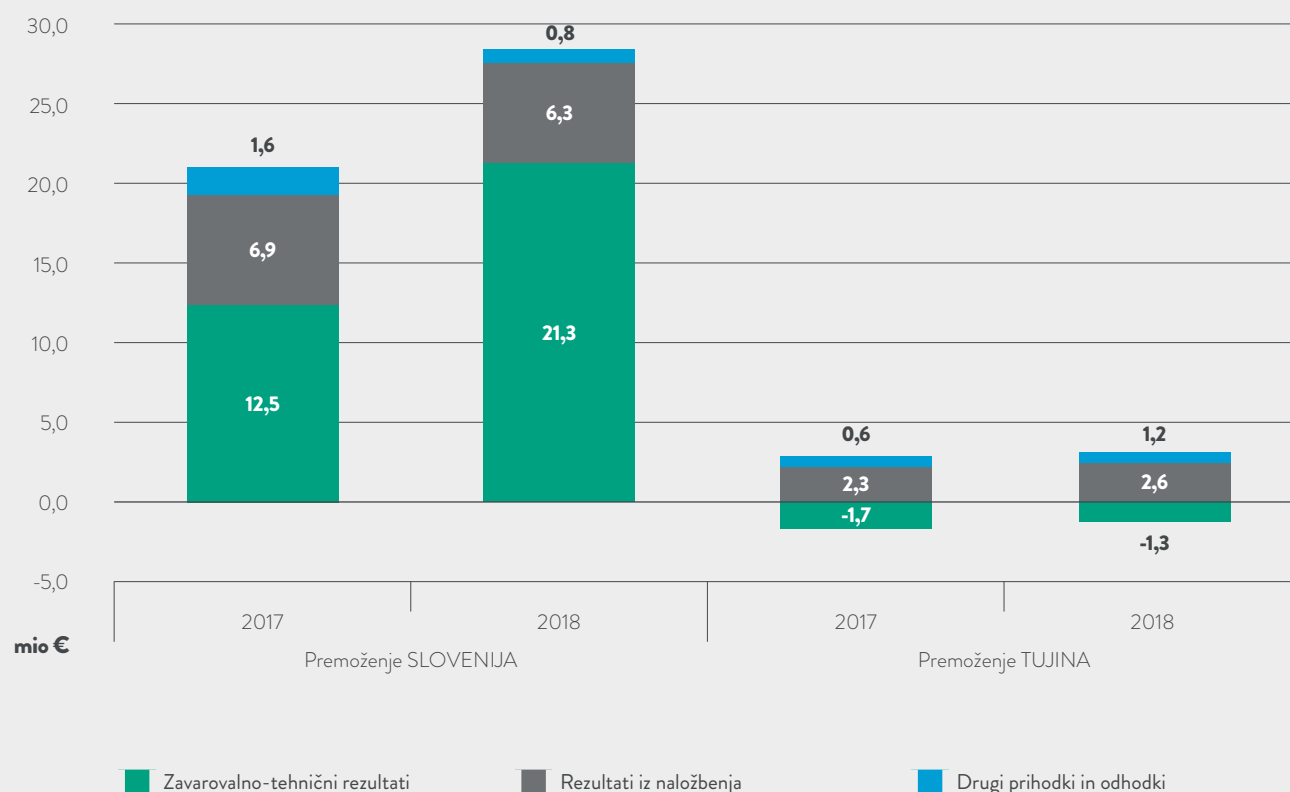
V odseku premoženjskih zavarovanj je prikazano poslovanje teh družb:

- Zavarovalnica Sava, premoženje
- Sava osiguranje (MNE)
- Sava neživotno osiguranje (SRB)
- Sava osiguruvanje (MKD)
- Illyria
- Sava Car
- Sava Agent
- Sava Station
- 70 % Sava Terra

Slovenski del Zavarovalnice Sava je prikazan v odseku premoženje Slovenija, hrvaški del pa v odseku premoženje tujina.

Izkaz poslovnega izida in izkaz finančnega položaja po odsekih sta prikazana v računovodskem delu poročila, v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Sestava konsolidiranega kosmatega izkaza poslovnega izida; premoženjska zavarovanja

Poslovni odsek premoženjskih zavarovanj je imel v letu 2018 za 8,8 milijona EUR boljši konsolidirani izkaz poslovnega izida kakor leta 2017. Od tega je bil v slovenski zavarovalnici boljši za 7,4 milijona EUR, v tujini pa za 1,3 milijona EUR.

Konsolidirani zavarovalno-tehnični rezultat premoženjske zavarovalnice v Sloveniji je bil boljši za 8,8 milijona EUR. Njegovo izboljšanje je predvsem posledica višjih čistih prihodkov od premij, saj zavarovalnica beleži njihovo rast skoraj v vseh zavarovalnih vrstah premoženjskih zavarovanj, predvsem v segmentu avtomobilskih zavarovanj, kar je posledica dviga povprečne premije in povečanja števila zavarovanj, pridobitve nekaj novih zavarovancev in povečanja portfelja iz naslova FOS poslov (svoboda opravljanja storitev). Konsolidirani čisti odhodki za škode odseka premoženje so se zaradi več škodnih dogodkov kot posledica vremenskih ujm in nekaj večjih premoženjskih škod povečali, vendar je bila rast čistih odhodkov za škode nižja od rasti čistih prihodkov od premije, zaradi česar se je čisti merodajni količnik odseka premoženje Slovenija izboljšal. Absolutna rast obratovalnih stroškov je bila povezana z večjim obsegom poslovanja ter vključitvijo stroškov asistenčnih storitev, ki jih za Zavarovalnico Sava izvaja družba TBS Team 24. Vendar pa so tudi obratovalni stroški rasli počasneje kot čisti prihodki od premije, zaradi česar se je izboljšal tudi čisti stroškovni količnik odseka premoženje Slovenija.

Rezultat iz naložbenja slovenskega dela premoženjskih zavarovalnic se je poslabšal za 0,6 milijona EUR zaradi nižjih obrestnih prihodkov kot posledica nižje ravni obrestnih mer na kapitalskih trgih.

Slabši rezultat iz naslova drugih prihodkov in odhodkov premoženjske zavarovalnice v Sloveniji je posledica nižjih drugih prihodkov in višjih drugih odhodkov. Drugi prihodki so bili leta 2017 višji zaradi poravnave in uskladitve davka od dohodka pravnih oseb za leto 2016. Drugi odhodki pa so bili v letu 2018 višji zaradi popustov za predčasna plačila premije, ki so bila v letu 2018 višja kot v preteklem letu.

Konsolidirani zavarovalno-tehnični rezultat premoženjskih zavarovalnic v tujini se je izboljšal za 0,4 milijona EUR. To izboljšanje je predvsem posledica višjih čistih prihodkov od premij vseh tujih premoženjskih zavarovalnic, medtem ko so obratovalni stroški rasli počasneje kot čisti prihodki od premije. Posledično se je čisti stroškovni količnik premoženjskih zavarovalnic v tujini izboljšal.

Rezultat iz naložbenja premoženjskih zavarovalnic v tujini je ostal na nivoju lanskoletnega rezultata.

Boljši rezultat iz naslova drugih prihodkov in odhodkov premoženjskih zavarovalnic v tujini je posledica nižjih drugih odhodkov, zlasti srbske premoženjske zavarovalnice na podlagi zmanjšanja odhodkov iz oslabitve drugih terjatev in predujmov in hrvaške premoženjske zavarovalnice zaradi nižjih popravkov vrednosti terjatev od premij.

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	367.910.907	330.931.091	111,2
Čiste premije	345.100.410	300.773.781	114,7
Sprememba čistih prenosnih premij	-17.472.412	-10.471.397	166,9
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	327.627.998	290.302.385	112,9

Čisti prihodki od premij; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2018	2017	Indeks	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	299.788.809	270.369.068	110,9	68.122.098	60.562.023	112,5
Čiste premije	281.415.362	244.442.228	115,1	63.685.049	56.331.553	113,1
Sprememba čistih prenosnih premij	-15.328.177	-8.441.411	181,6	-2.144.235	-2.029.986	105,6
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	266.087.185	236.000.817	112,7	61.540.814	54.301.567	113,3

Nekonsolidirane kosmate premije premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	299.921.688	270.515.513	110,9
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (premoženje)	12.622.849	10.632.760	118,7
Sava neživotno osiguranje (SRB)	20.301.623	16.554.669	122,6
Illyria	9.377.074	8.298.477	113,0
Sava osiguranje (MKD)	13.038.150	12.740.051	102,3
Sava osiguranje (MNE)	12.804.286	12.354.736	103,6
Skupaj	368.065.671	331.096.207	111,2

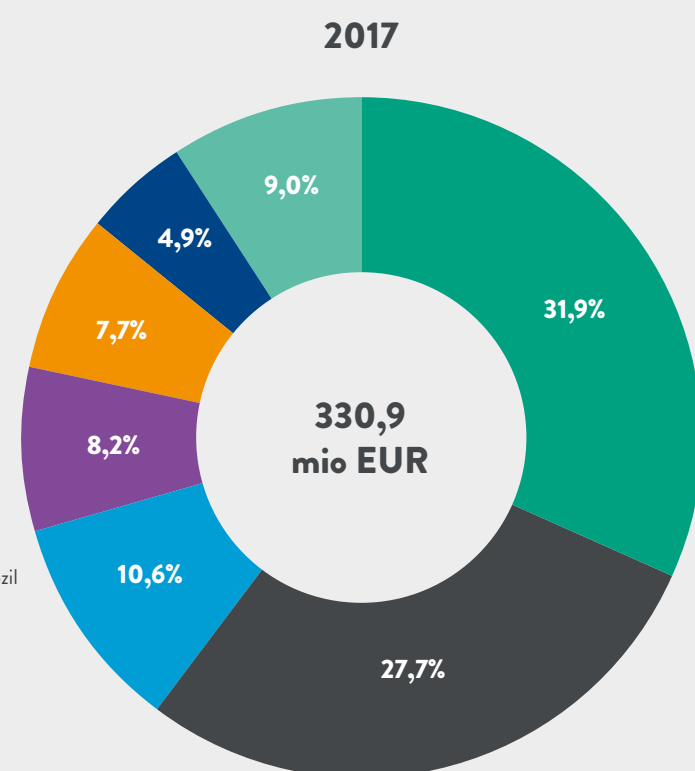
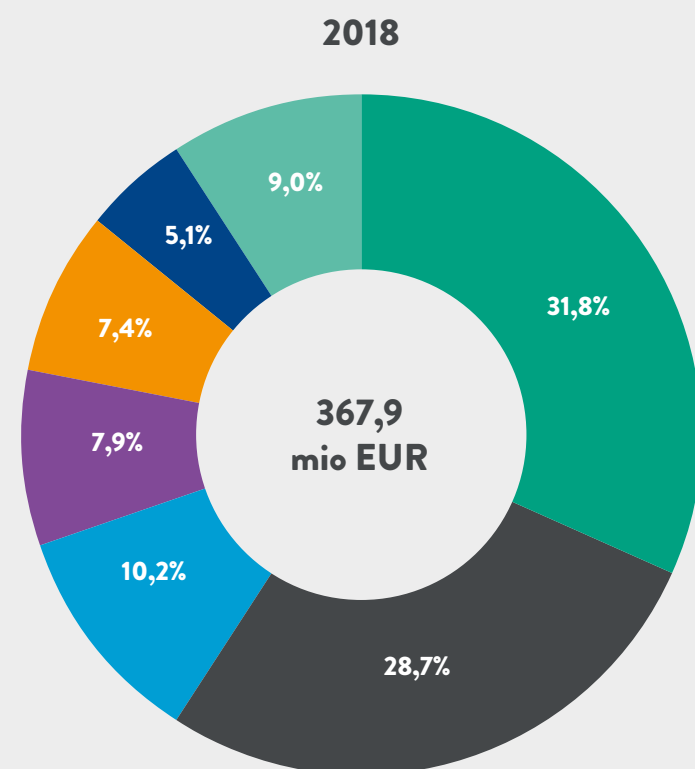
Kosmate premoženjske zavarovalne premije so se v letu 2018 zvišale za 11,2 %, kar je posledica rasti kosmatih premoženjskih premij vseh zavarovalnic v skupini. V Sloveniji so bile višje za 10,9 %, in sicer zaradi povečanega obsega avtomobilskih zavarovanj in tudi premoženjskih zavarovanj v ožjem pomenu. Rast premij avtomobilskih zavarovanj na individualnem in poslovnem sektorju je izhajala iz povečanega števila polic, rasti povprečne premije ter večjega števila prodanih zavarovanj s širšimi kritji. Rast premoženjskih zavarovanj v ožjem pomenu je bila posledica pridobitve nekaterih novih zavarovancev in zvišanja premij obstoječim zavarovancem zaradi večjega števila zavarovanih predmetov. Slovenski zavarovalni trg je na področju premoženjskih zavarovanj v tem obdobju zrasel za 7,0 %.

Kosmate premije premoženjskih zavarovanj v tujini so se povečale za 12,5 %, in sicer v vseh premoženjskih zavarovalnicah v tujini, pri čemer je imela največjo absolutno rast srbska premoženjska zavarovalnica. K srbski premoženjski zavarovalnici se je namreč konec leta 2018 pripojila zavarovalnica Energoprojekt Garant, zato je zavarovalnica iz tega naslova povečala premijo za 0,9 milijona EUR. Tudi sicer je srbska premoženjska zavarovalnica beležila rast kosmate premije, zlasti na področju prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja in avtomobilске odgovornosti. Podružnica Zavarovalnice Sava na Hrvaškem je največjo rast kosmate premije dosegla na avtomobilskih zavarovanjih. Skupna rast premoženjske premije podružnice je znašala 18,7 %, medtem ko je hrvaški zavarovalni trg na področju premoženjskih zavarovanj zrasel za 10,1 %. Po rasti premoženjskih kosmatih premij sta sledili kosovska in črnogorska premoženjska zavarovalnica. Premoženjska zavarovalnica na Kosovu je največjo absolutno rast kosmatih premij dosegla v primeru zdravstvenih in nezgodnih zavarovanj zaradi pridobitve novih zavarovancev ter v primeru zavarovanja pomoči zaradi izboljšanja prodajne mreže in povečanega števila prodajnih mest in prodajnih agentov. Črnogorska premoženjska zavarovalnica je največjo absolutno rast premij dosegla pri zavarovanju avtomobilске odgovornosti in avtomobilskega kaska, in sicer zaradi boljšega delovanja notranje in zunanje prodajne mreže in s tem povečanega obsega premije obstoječih zavarovancev kot tudi pridobitve novih zavarovancev. Premije v severnomakedonski zavarovalnici pa so se povečale kot posledica izboljšanja v organizaciji prodaje in s tem povezane pridobitve novih strank ter večjega poudarka na prodaji neobveznih zavarovanj.

Čiste premije premoženjskih zavarovanj so se v letu 2018 zvišale za 14,7 %. V slovenski premoženjski zavarovalnici je rast čistih premij višja od rasti kosmatih premij zaradi lastne asistence, ki je bila prej v celoti pozavarovana. Skladno s zvišanjem kosmatih premij so se zvišale tudi prenosne premije.

Skupno so se iz navedenih razlogov čisti prihodki od premij zvišali za 12,9 %.

Sestava konsolidiranih kosmatih premij premoženjskih zavarovanj po zavarovalnih vrstah

- Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil
- Zavarovanje kopenskih motornih vozil
- Zavarovanje požara in elementarnih nesreč
- Drugo škodno zavarovanje
- Nezgodno zavarovanje
- Splošna odgovornost
- Drugo

Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	203.745.926	183.008.928	111,3
Čiste škode	193.079.313	167.923.780	115,0
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-12.499.764	-78.266	15.970,9
Čisti odhodki za škode	180.579.550	167.845.514	107,6

Čisti odhodki za škode; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2018	2017	Indeks	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	172.411.609	154.626.111	111,5	31.334.317	28.382.817	110,4
Čiste škode	163.417.406	143.274.196	114,1	29.661.906	24.649.585	120,3
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-12.926.567	-526.011	2.457,5	426.803	447.745	95,3
Čisti odhodki za škode	150.490.839	142.748.185	105,4	30.088.710	25.097.330	119,9

Nekonsolidirane kosmate škode premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	176.876.690	155.408.220	113,8
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (premoženje)	6.046.599	4.504.967	134,2
Sava neživotno osiguranje (SRB)	9.126.197	6.212.471	146,9
Illyria	5.424.456	4.512.001	120,2
Sava osiguruvanje (MKD)	6.091.707	8.899.999	68,4
Sava osiguranje (MNE)	4.671.859	4.314.186	108,3
Skupaj	208.237.508	183.851.844	113,3

Kosmate škode za slovenski posel so bile v letu 2018 višje zlasti zaradi rasti kosmatih škod na zasebnem sektorju avtomobilskih zavarovanj in na ožjem premoženju. V letu 2018 je bilo večje število vremenskih ujm, katerih škode sicer niso dosegle višine, da bi nastopilo pozavarovalno kritje za katastrofalne dogodke, vendar je večje število teh dogodkov pomembno vplivalo na poslovni izid. Kosmate merodajne škode iz naslova ujm v letu 2018 znašajo kar 8,3 milijona EUR. Od tega jih je zavarovalnica izplačala že za 6,9 milijona EUR. Povečanje škod v zavarovalnih vrstah avtomobilskih zavarovanj je v pretežnem delu posledica povečanja portfelja zavarovanj in spremembe sestave voznega parka. V primeru zavarovanja avtomobilske odgovornosti pa so se dodatno povečale rezervacije na nekaj posameznih rentnih škodnih spisih. Pri zavarovanjih pomoči povečanje čistih odhodkov za škode sledi gibanju čistih prihodkov za premijo kot posledica vzpostavitve lastnih asistenčnih storitev, ki jih je v preteklosti zagotavljal zunanji ponudnik preko pozavarovalne pogodbe.

Kosmate škode za posel iz tujine so bile višje za 10,4 %. Na rast je najbolj vplivalo izplačilo škod premoženjske zavarovalnice v Srbiji. Največjo absolutno rast škod je beležila zavarovalna vrsta zdravstveno zavarovanje, kateri sledi zavarovanje požara in elementarnih nesreč. Rast kosmatih škod Zavarovalnice Sava na Hrvaškem je bila predvsem posledica rasti števila škod v zvezi z zavarovanjem avtomobilske odgovornosti v zadnjih dveh tromesečjih leta 2018. Povečanje kosmatih škod kosovske premoženjske zavarovalnice je nastalo na področju zdravstvenega zavarovanja in zavarovanja avtomobilske odgovornosti zaradi povečanega obsega premije in povečanega povprečnega zneska škod ter v primeru avtomobilske odgovornosti tudi zaradi prestavitve škod za nezavarovana vozila iz postavke drugi zavarovalni odhodki na postavko obračunani kosmati zneski škod. V črnogorski zavarovalnici je zaznati manjšo rast škod zaradi nekaj večjih škod na avtomobilskih zavarovanjih in nezgodnem ter prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju. Severnomakedonska zavarovalnica je leta 2018 beležila padec kosmatih obračunanih škod, po drugi strani pa tudi padec obračunanih deležev pozavarovateljev v škodah, saj je bila v letu 2017 izplačana večja škoda iz naslova drugega škodnega zavarovanja premoženja, ki je bila pozavarovana, kar pa ni imelo vpliva na čiste odhodke za škode.

Sprememba oziroma zmanjšanje čistih škodnih rezervacij na področju premoženjskih zavarovanj v Sloveniji v višini 12,4 milijona EUR je deloma posledica izplačila nekaj večjih rezerviranih škod tekom leta 2018, deloma pa je posledica sprostitve škodne rezervacije za nastale in neprijavljene škode na zavarovanju avtomobilske odgovornosti in splošnem zavarovanju odgovornosti zaradi dodatnih analiz ustreznosti škodne rezervacije.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; premoženjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	30.232.646	24.484.789	123,5
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-1.771.029	-677.906	261,2
Drugi obratovalni stroški	91.328.538	84.761.952	107,7
Obratovalni stroški	119.790.155	108.568.835	110,3
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-3.211.288	-2.523.519	127,3
Čisti obratovalni stroški	116.578.868	106.045.316	109,9

Nekonsolidirani kosmati obratovalni stroški premoženjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (premoženje)	79.924.610	73.184.792	109,2
Druge zavarovalne družbe v skupini	30.208.590	27.633.608	109,3
Nezavarovalne družbe v skupini	1.408.828	1.356.613	103,8

Konsolidirani stroški pridobivanja zavarovanj so zrasli za 23,5 %, in sicer zaradi rasti konsolidiranih premoženjskih premij in s tem povezanega naraščanja provizij zunanjim pogodbenim zastopnikom in agencijam. V primerjavi z letom 2017 so se namreč zvišale kosmate premije zunanjih prodajnih kanalov.

Povečanje spremembe v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj izhaja iz povečanja portfelja in posledično več razmejenih stroškov.

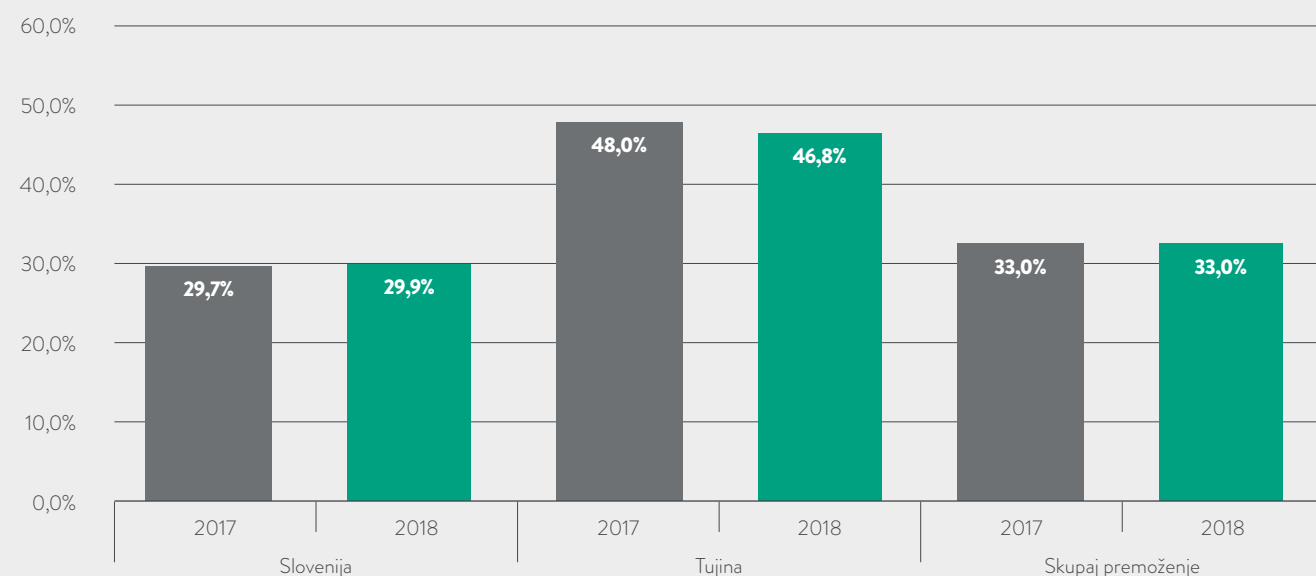
Konsolidirani drugi obratovalni stroški so se zvišali za 7,7 %. Stroški slovenskega dela premoženjske zavarovalnice so se zvišali zlasti zaradi prerazporeditve drugih obratovalnih stroškov iz odseka ostalo na odsek premoženje Slovenija. Ti stroški se nanašajo na stroške družbe TBS team 24, ki jih ima družba v povezavi z opravljanjem asistenčnih storitev za druge družbe v skupini. V letu 2018 so stroški iz tega naslova znašali 4,1 milijona EUR.

Konsolidirani drugi obratovalni stroški tujih premoženjskih zavarovalnic so se zvišali za 1,4 milijona EUR. Vzrok naraščanja drugih obratovalnih stroškov v tujini je predvsem v rasti stroškov premoženjske zavarovalnice v Srbiji, in sicer stroškov dela v sektorju prodaje. Stroški premoženjske zavarovalnice na Kosovem so zrasli zaradi višjih stroškov zavarovalnega združenja in stroškov zavarovalnega biroja ter plačila davka na premijo, ki je bil do leta 2018 prikazan med drugimi zavarovalnimi odhodki. Rast stroškov črnogorske in severnomakedonske premoženjske zavarovalnice pa je povezana z višjimi stroški dela in storitev.

Donos naložb

Kosmati stroškovni količnik; premoženjska zavarovanja

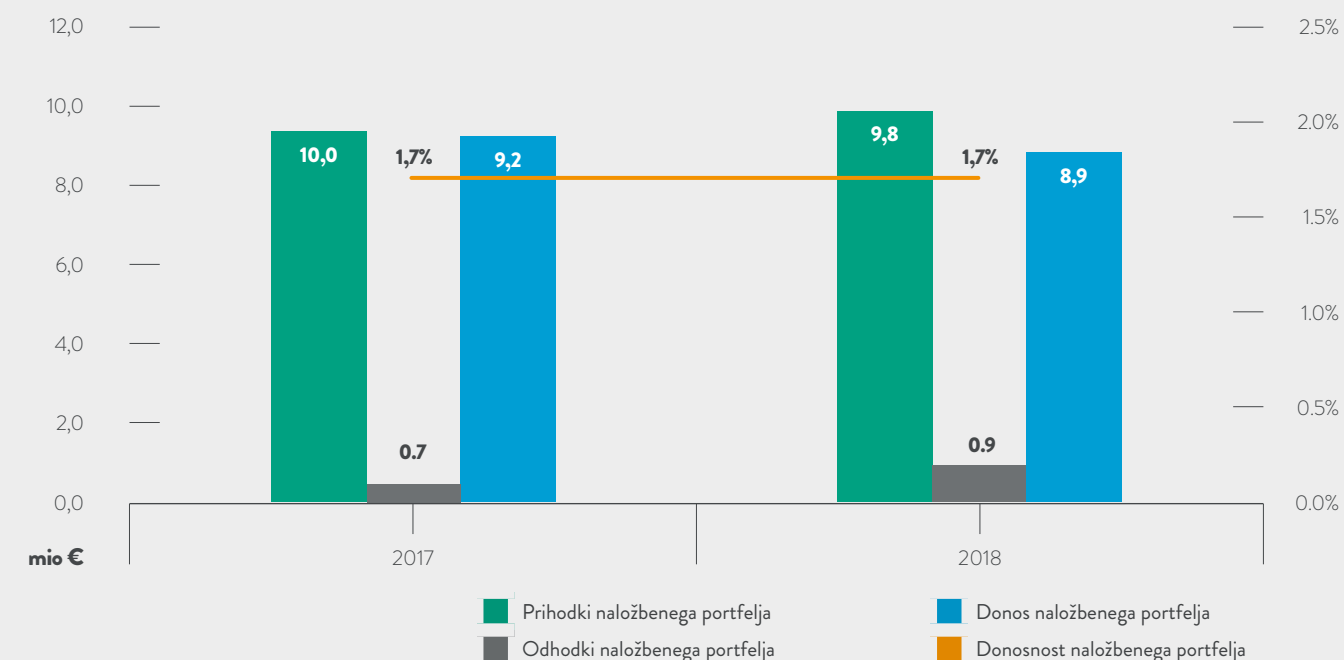

Konsolidirani kosmati obratovalni stroški (brez spremembe razmejenih stroškov pridobivanja) premoženjskih zavarovanj so se povečali za 11,3 %, kosmate konsolidirane premije pa za 11,2 %, zaradi česar je kosmati stroškovni količnik ostal na ravni lanskoletnega količnika.

Konsolidirani kosmati stroškovni količnik slovenske premoženjske zavarovalnice se je zvišal za 0,2 o.t., kajti kosmate premije so se zvišale za 10,9 %, stroški pridobivanja in drugi obratovalni stroški pa za 11,8 % zaradi že zgoraj omenjene preazporeditve drugih obratovalnih stroškov iz odseka ostalo na odsek premoženje Slovenija.

Konsolidirani kosmati stroškovni količnik pri tujih premoženjskih družbah se je znižal za 1,2 o.t. zaradi zvišanja kosmatih premoženjskih premij za 12,5 %, medtem ko so se stroški pridobivanja in drugi obratovalni stroški skupaj zvišali za 9,7 %.

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; premoženjska zavarovanja

Donos naložbenega portfelja premoženjskih zavarovanj je v letu 2018 znašal 8,9 milijona EUR in je bil v primerjavi z letom 2017 nižji za 0,3 milijona EUR. Na nižji donos so najbolj vplivali nižji obrestni prihodki (0,8 milijona EUR). Donosnost obdobja je znašala 1,7 %.

8.3 Življenje

V odseku življenjskih zavarovanj je prikazano poslovanje teh družb:

- Zavarovalnica Sava, življenje
- Sava životno osiguranje (SRB)
- Illyria Life
- ZS Svetovanje
- Ornatus KC

Slovenski del Zavarovalnice Sava je prikazan v odseku življenje Slovenija, hrvaški del pa v odseku življenje tujina. V letnem poročilu za leto 2017 je bila v odsek življenje vključena tudi družba Sava pokojninska, ki pa je od prvega četrtletja 2018 dalje vključena v odsek pokojnine. Zaradi primerljivosti spodnji prikazi za leto 2017 ne vključujejo podatkov družbe Sava pokojninska.

Izkaz poslovnega izida in finančnega položaja po odsekih sta prikazana v računovodskem delu poročila, v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Čisti prihodki od premij

Čisti prihodki od premij; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	86.852.148	87.962.791	98,7
Čiste premije	86.492.911	87.591.012	98,7
Sprememba čistih prenosnih premij	-13.011	100.431	-13,0
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	86.479.900	87.691.443	98,6

Čisti prihodki od premij; življenjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2018	2017	Indeks	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	78.512.481	80.880.631	97,1	8.339.667	7.082.160	117,8
Čiste premije	78.173.958	80.527.281	97,1	8.318.953	7.063.731	117,8
Sprememba čistih prenosnih premij	61.159	108.607	56,3	-74.170	-8.176	907,2
Čisti prihodki od zavarovalnih premij	78.235.117	80.635.888	97,0	8.244.783	7.055.555	116,9

Nekonsolidirane kosmate premije življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	78.512.481	80.880.631	97,1
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (življenje)	4.082.567	3.721.715	109,7
Illyria Life	2.096.720	1.708.366	122,7
Sava životno osiguranje (SRB)	2.164.054	1.654.286	130,8
Skupaj	86.855.822	87.964.998	98,7

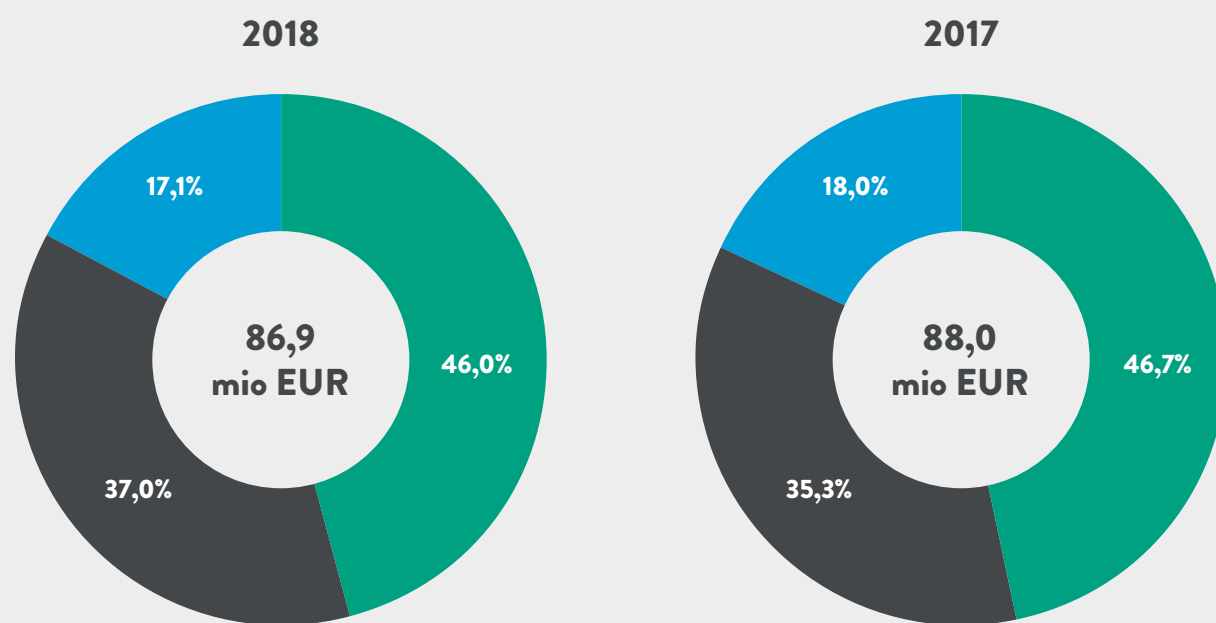
Kosmate premije življenjskih zavarovanj v Sloveniji so se v primerjavi z letom 2017 znižale. Razlog za zmanjšanje kosmatih premij Zavarovalnice Sava je predvsem v velikem obsegu doživetij. Del teh je družba nadomestila s sklenitvijo novih zavarovanj, a prodaja novih zavarovanj ni nadomestila celotnega izpada premij zaradi doživetij, smrti in odkupov.

Kosmate premije tujih zavarovalnic so se povečale, saj sta družbi Illyria Life in Sava životno osiguranje (SRB) beležili dvomestno rast kosmatih premij. Najvišjo, 30,8 %, rast je dosegla srbska zavarovalnica, ki povečuje produktivnost lastne prodajne mreže, v letu 2018 pa je pričela tudi s prodajo štirih novih produktov. Velik vpliv na rast kosmatih premij ima v preteklem letu vzpostavljen sistem načrtovanja in dnevnega spremljanja aktivnosti, ki je tudi tehnično podprt in ima vzpostavljen sistem spremljanja uspešnosti preko ciljnih vrednosti (KPI). Enak sistem je bil konec leta 2017 vzpostavljen tudi v kosovski družbi Illyria Life, kjer so se v letu 2018 tudi že pokazali pozitivni učinki omenjenega sistema. Hkrati je na rast kosmatih premij v kosovski družbi pozitivno vplivala tudi stabilizacija prodajne mreže.

Visoka rast je značilna tudi za hrvaški del Zavarovalnice Sava, ki je v letu 2018 povečal premijo za 9,7 %, medtem ko je imel hrvaški življenjski zavarovalni trg 6,7-odstotno rast. Dosežena rast je bila nekoliko nižja kot v preteklih letih, saj je na višino kosmatih premij vplival tudi visok obseg doživetij v letu 2018.

Sestava konsolidiranih kosmatih premij življenjskih zavarovanj po zavarovalnih vrstah

■ Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov
 ■ Klasično življenjsko zavarovanje

■ Dodatno nezgodno zavarovanje

Čisti odhodki za škode

Čisti odhodki za škode; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	86.710.037	72.106.572	120,3
Čiste škode	86.624.115	71.996.780	120,3
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-888.298	-253.291	150,7
Čisti odhodki za škode	85.735.816	71.743.489	119,5
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	-17.413.768	-72.814	23.915,4
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-15.962.680	1.121.327	-1.423,6
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	52.359.369	72.792.002	71,9

*Večinoma so to matematične rezervacije.

Čisti odhodki za škode; življenjska zavarovanja

(v EUR)	Slovenija			Tujina		
	2018	2017	Indeks	2018	2017	Indeks
Kosmate škode	83.983.307	70.327.201	119,4	2.726.730	1.779.371	153,2
Čiste škode	83.904.061	70.219.126	119,5	2.720.054	1.777.654	153,0
Sprememba čistih škodnih rezervacij	-800.504	-212.945	375,9	-87.794	-40.346	217,6
Čisti odhodki za škode	83.103.556	70.006.181	118,7	2.632.260	1.737.308	151,5
Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij*	-19.780.293	-2.796.216	707,4	2.366.525	2.723.402	86,9
Sprememba zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	-15.954.842	1.108.638	-1.439,1	-7.838	12.689	-61,8
Čisti odhodki za škode s spremembo matematičnih in UL rezervacij	47.368.422	68.318.603	69,3	4.990.947	4.473.399	111,6

*Večinoma so to matematične rezervacije.

Nekonsolidirane kosmate škode življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	83.983.307	70.327.201	119,4
Zavarovalnica Sava, hrvaški del (življenje)	1.902.059	875.387	217,3
Illyria Life	450.046	542.541	83,0
Sava životno osiguranje (SRB)	375.637	361.844	103,8
Skupaj	86.711.049	72.106.973	120,3

Kosmate škode v Sloveniji so v 2018 zrasle za 19,4 %, kar je posledica doživetij večjega števila zavarovanj v 2018. Večji del doživetij v 2018 je bil pri klasičnih življenjskih zavarovanjih (36,1 milijona EUR), medtem ko je znesek izplačil iz doživetij pri naložbenih življenjskih zavarovanjih, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, znašal 25,2 milijona EUR. V primerjavi s preteklim letom se je pri klasičnih življenjskih zavarovanjih znesek doživetij povečal za 14,4 milijona EUR, pri naložbenih življenjskih zavarovanjih pa za 2,6 milijona EUR.

Podobno kot v Sloveniji je tudi pri zavarovalnicah v tujini razlog za visoko rast kosmatih škod potrebno iskati v doživetjih, ki so se povečala pri hrvaškem delu Zavarovalnice Sava. Kosmate škode so namreč pri podružnici Zavarovalnice Sava zrasle za 117,3 % (zaradi doživetij), vendar to nima bistvenega vpliva na delež izplačil na ravni skupine. Kosmate škode so se minimalno povečale še srbski družbi, kosovska družba pa v 2018 beleži padec kosmatih škod glede na preteklo leto.

Gibanje spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij je v splošnem posledica gibanja matematičnih rezervacij, ki se povečujejo s trajanjem zavarovanja in zrelostjo portfelja ter zmanjšujejo z izplačilom škod. Zavarovalnica Sava je tako v Sloveniji kot na Hrvaškem v letu 2018 izplačala precej škod iz doživetij, zato se je stanje matematičnih rezervacij znižalo, medtem ko so se matematične rezervacije kosovske in srbske zavarovalnice povečale skladno z rastjo in staranjem portfelja.

Na spremembo zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, pri slovenskih zavarovalnicah poleg izplačila škod vpliva gibanje tečajev vzajemnih skladov.

Obratovalni stroški

Konsolidirani obratovalni stroški; življenjska zavarovanja

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	6.882.966	6.257.353	110,0
Sprememba v razmejenih stroških pridobivanja zavarovanj (+/-)	-480.232	-507.646	94,6
Drugi obratovalni stroški	17.745.824	17.187.356	103,2
Obratovalni stroški	24.148.558	22.937.063	105,3
Prihodki od pozavarovalnih provizij	-57.618	-46.498	123,9
Čisti obratovalni stroški	24.090.941	22.890.566	105,2

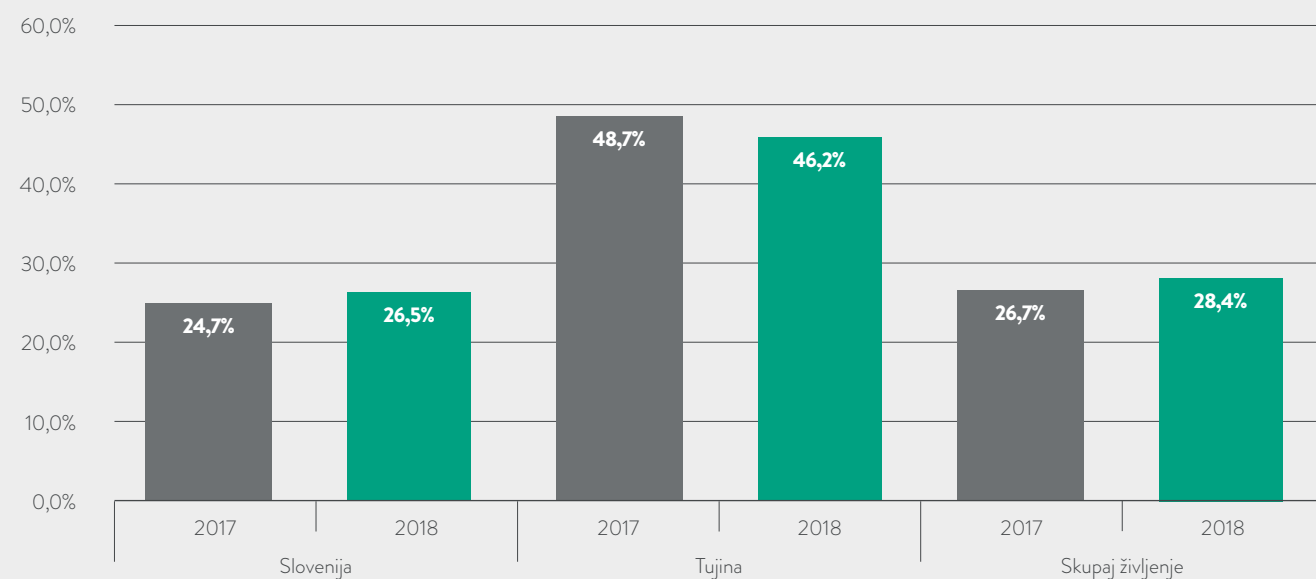
Nekonsolidirani kosmati obratovalni stroški življenjskih zavarovanj članic skupine Sava Re

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Zavarovalnica Sava, slovenski del (življenje)	19.036.240	18.268.052	104,2
Druge zavarovalne družbe v skupini	3.772.398	3.386.454	111,4
Nezavarovalne družbe v skupini	1.149.765	1.121.292	102,5

Višji stroški pridobivanja so predvsem posledica povišanja stroškov pridobivanja slovenskega dela Zavarovalnice Sava zaradi večje nove produkcije. Iz enakega razloga so se povečali tudi stroški pridobivanja drugih življenjskih zavarovalnic.

Povečanje drugih obratovalnih stroškov je posledica povečanja stroškov pri vseh družbah, pri čemer je absolutno povečanje največje pri slovenskem delu Zavarovalnice Sava in pri srbski družbi Sava životno osiguranje (SRB). Slovenska zavarovalnica je povečala predvsem stroške storitev in stroške dela, srbska zavarovalnica pa stroške dela zaradi širitve prodajne mreže, kar se je odrazilo tudi na visoki rasti kosmatih premij.

Kosmati stroškovni količnik; življenjska zavarovanja

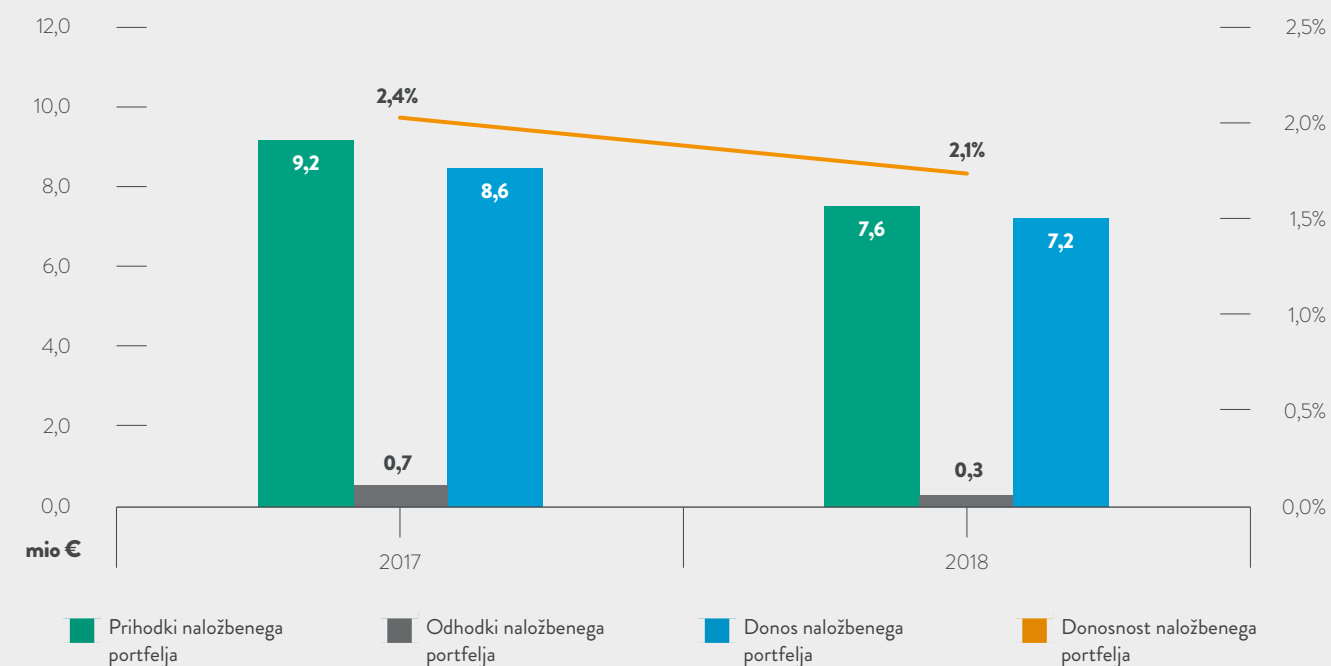

Konsolidirani kosmati stroškovni količnik se je v primerjavi z 2017 pri slovenskih družbah povečal za 1,8 o.t., kar je posledica znižanja kosmatih premij zaradi doživetij, stroški pridobivanja pa so se zaradi dobre prodaje novih zavarovanj povečali.

Pri zavarovalnicah v tujini se je konsolidirani stroškovni količnik znižal za 2,5 o.t. zaradi rasti kosmatih premij. Konsolidirani kosmati stroški družb zunaj Slovenije so se sicer povečali kot posledica širitve prodajnih mrež in rasti posla.

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja; življenjska zavarovanja

Donos naložbenega portfelja življenjskih zavarovanj je bil za 1,4 milijona EUR nižji od donosa v letu 2017. Na nižje prihodke v letu 2018 so vplivali predvsem nižji prihodki od obresti (1,2 milijona EUR) ter nižji realizirani dobički od finančnih naložb (0,2 milijona EUR). Odhodki naložbenega portfelja so v obravnavanem obdobju znašali 0,3 milijona EUR in so bili za 0,4 milijona EUR nižji od odhodkov v letu 2017. Donosnost naložb v letu 2018 je znašala 2,1 %.

8.4 Pokojnine

V odseku pokojnine je prikazano poslovanje naslednjih družb:

- Sava pokojninska
- Sava penzisko društvo

V letnem poročilu 2017 je bila Sava pokojninska vključena v odsek življenje. Od prvega četrletja 2018 dalje spremljamo odsek pokojnine ločeno, kamor sta vključeni obe pokojninski družbi. Družba Sava penzisko društvo je vključena v konsolidacijo skupine od 31. 3. 2018.

Izkaz poslovnega izida in izkaz finančnega položaja po odsekih sta prikazana v računovodskem delu poročila, v poglavju 17.4.36 Informacije o poslovnih odsekih.

Varčevalni del

Drugi zavarovalni in drugi prihodki

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Drugi zavarovalni prihodki	1.556.410	1.463.728	106,3
Drugi prihodki	2.723.251	11.339	24.016,7
Skupaj	4.279.661	1.475.067	290,1

Drugi zavarovalni prihodki vključujejo prihodke slovenske pokojninske družbe, ki se nanašajo na strankam zaračunane vstopne stroške, izstopne stroške, upravljavsko provizijo, ki pripada družbi pri upravljanju skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla, in režijske stroške, zaračunane strankam pri prenosu sredstev iz varčevalnega v rentni del.

Drugi prihodki vključujejo prihodke severnomakedonske pokojninske družbe, ki se nanašajo na strankam zaračunane vstopne stroške in upravljavsko provizijo, ki pripada družbi pri upravljanju obveznega in prostovoljnega sklada.

Gibanje stanja sredstev skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla (Sava pokojninska, Slovenija)

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stanje sredstev skladov na začetku obdobja (1.1.)	128.862.922	119.926.669	107,5
Kosmata vplačila v sklade	11.543.319	11.030.607	104,6
Kosmata izplačila iz skladov	5.507.194	5.945.042	92,6
Prenosi sredstev	1.306.692	785.698	166,3
Donos skladov	-1.076.758	3.266.853	-33,0
Vstopni in izstopni stroški	202.917	201.863	100,5
Stanje sredstev skladov na koncu obdobja (31.12.)	134.926.064	128.862.922	104,7

Kosmata vplačila v sklade skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla slovenske pokojninske družbe so se v letu 2018 povečala za 4,6 % v primerjavi s predhodnim letom. K temu je prispevala rast števila zavarovancev.

Kosmata izplačila iz skladov skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla slovenske pokojninske družbe so se v letu 2018 zmanjšala za 7,4 % v primerjavi s predhodnim letom. Kosmata izplačila se lahko nanašajo na redno ali izredno prenehanje. Največji del slednjih se nanaša na izstop iz zavarovanja.

Družba je v letu 2018 izvedla prenose od drugih izvajalcev v skupni višini 1,9 milijona EUR, prenosov k drugim izvajalcem pa je bilo 0,6 milijona EUR, tako da je bil neto učinek prenosov pozitiven.

Prihodki iz naslova vstopnih in izstopnih stroškov skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla so se v letu 2018 povečali za 0,5 % v primerjavi s predhodnim letom.

Poslovanje obveznega in prostovoljnega sklada severnomakedonske pokojninske družbe

(v EUR)	4-12/2018
Kosmata vplačila v sklade	43.830.762
Kosmata izplačila iz skladov	621.009
Prenosi sredstev	89.092
Donos skladov	8.128.575
Vstopni in izstopni stroški	1.105.565
Čista vrednost skladov na 31.12.2018	502.570.316

Kosmata vplačila v obvezni in prostovoljni sklad severnomakedonske pokojninske družbe so znašala v obdobju 4-12/2018 43,8 milijona EUR, kosmata izplačila iz skladov pa 0,6 milijona EUR. Donos skladov je v obdobju 4-12/2018 znašal 8,1 milijona EUR. Čista vrednost sredstev skladov v upravljanju je 31. 12. 2018 znašala 502,6 milijona EUR, kar je za 13,4 % več kot 31. 12. 2017.

Vrednost sredstev skladov v upravljanju ni izkazana v izkazu finančnega položaja družbe Sava penzisko društvo, ker je severnomakedonska pokojninska družba zgolj upravljalec premoženja.

Rentni del

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Kosmate premije	2.219.043	2.118.731	104,7
Kosmate škode	702.771	451.910	155,5
Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/-)	-1.589.897	-1.902.017	83,6

Kosmate premije se nanašajo na sklad KS MRS⁴⁸. Do vključno junija 2015 so se zavarovanci zavarovali v KS DPRZ⁴⁹, od junija 2015 dalje pa po novem pokojninskem načrtu, ki je usklajen z ZPIZ-2, v KS MRS. Kosmate premije rentnega sklada so se v letu 2018 zvišale za 4,7 % glede leto 2017 zaradi odločitev več zavarovancev za izbiro dodatne pokojninske rente.

Med kosmate škode se uvrščajo izplačila dodatnih pokojninskih rent iz obeh rentnih skladov KS DPRZ in KS MRS. Izplačila rent so se v letu 2018 zvišala za 55,5 % glede na predhodno leto, zaradi večjega števila zavarovancev, ki prejemajo rento.

Spremembe v zavarovalno-tehničnih rezervacijah se nanašajo na kritna sklada KS DPRZ in KS MRS. Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij je odraz vplačanih premij, škod in valorizacije.

Obratovalni stroški

Obratovalni stroški; pokojnine

(v EUR)	2018	2017	Indeks
Stroški pridobivanja zavarovanj	19.403	31.170	62,2
Drugi obratovalni stroški	2.654.674	1.352.290	196,3
Obratovalni stroški	2.674.077	1.383.460	193,3

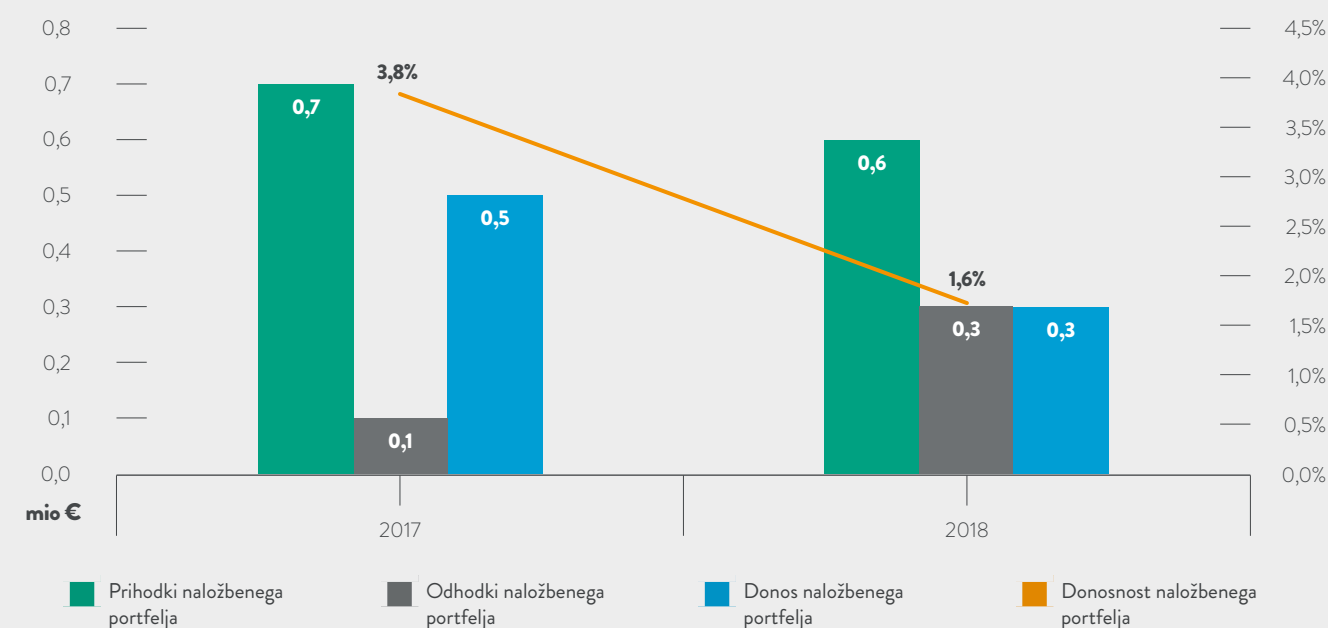
Obratovalni stroški so se v letu 2018 v primerjavi s predhodnim letom zvišali za 93,3 %, in sicer zaradi vključitve severnomakedonske pokojninske družbe v skupino z 31. 3. 2018. Obratovalni stroški slovenske pokojninske družbe so se v letu 2018 v primerjavi z letom prej znižali za 6,5 %.

⁴⁸ Kritni sklad MOJ rentni sklad.

⁴⁹ Kritni sklad dodatnega pokojninskega rentnega zavarovanja.

Donos naložb

Prihodki, odhodki in donos naložbenega portfelja v EUR; pokojnine⁵⁰

Donos naložbenega portfelja pokojninskih družb je v letu 2018 znašal 0,3 milijona EUR in je bil v primerjavi s predhodnim letom nižji za 0,2 milijona EUR. Na nižji donos so v največji meri vplivali višji odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL (0,2 milijona EUR). Donosnost naložbenega portfelja v letu 2018 je znašala 1,6 %.

8.5 Ostalo

V odsek ostalo je vključena odvisna družba TBS Team 24 ter pridruženi družbi ZTSR in G2I (konsolidirani po kapitalski metodi). Prva konsolidacija skupine Sava Re ob vstopu družbe TBS Team 24 je bila izvedena 31. 1. 2018. Odsek ostalo je h konsolidiranemu rezultatu v 2018 prispeval 0,7 milijona EUR (6,0 milijona EUR prihodkov in 5,3 milijona stroškov, skupaj z odhodki od naložb).

⁵⁰ V prikaz sta vključena portfelja družb Sava pokojninska (brez finančnih pogodb) in Sava penzisko društvo (brez donosa skladov, ker sredstva, ki jih v okviru skladov upravlja Sava penzisko društvo, niso izkazana v izkazu finančnega položaja družbe).

9 Finančni položaj skupine Sava Re

Moč

Finančna moč
in trdnost

Bilančna vsota skupine Sava Re je na dan 31. 12. 2018 znašala 1.705,9 milijona EUR, kar je 0,1 % manj kot konec leta 2017. V nadaljevanju so opisane postavke sredstev in obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2018 predstavljale najmanj 5-odstotni strukturni delež med sredstvi oziroma obveznostmi ali pa je sprememba v obdobju poročanja presegla 2 % kapitala.

9.1 Sredstva

Stanje in sestava konsolidiranih sredstev

(v EUR)	31.12.2018	Sestava 31.12.2018	31.12.2017	Sestava 31.12.2017
SREDSTVA	1.705.947.263	100,0%	1.708.348.067	100,0%
Neopredmetena sredstva	37.121.118	2,2%	22.712.944	1,3%
Opredmetena osnovna sredstva	42.893.432	2,5%	45.438.014	2,7%
Odložene terjatve za davke	1.950.245	0,1%	2.107.564	0,1%
Naložbene nepremičnine	20.643.019	1,2%	15.364.184	0,9%
Finančne naložbe v pridružene družbe	462.974	0,0%	0	0,0%
Finančne naložbe	1.008.097.470	59,1%	1.038.125.019	60,8%
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	204.818.504	12,0%	227.228.053	13,3%
Znesek ZTR*, prenesen pozavarovateljem	27.292.750	1,6%	30.787.241	1,8%
Sredstva iz finančnih pogodb	135.586.965	7,9%	129.622.131	7,6%
Terjatve	140.550.011	8,2%	138.455.525	8,1%
Razmejeni stroški pridobivanja zavarovanj	19.759.234	1,2%	18.507.194	1,1%
Druga sredstva	2.064.220	0,1%	2.043.395	0,1%
Denar in denarni ustrezniki	64.657.431	3,8%	37.956.119	2,2%
Nekratkoročna sredstva, namenjena za prodajo	49.890	0,0%	684	0,0%

* ZTR = zavarovalno-tehnične rezervacije

9.1.1 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva so na dan 31. 12. 2018 znašala 37,1 milijona EUR, kar predstavlja povečanje za 63,4 % glede na 31. 12. 2017. Razlog je v povečanju dobrega imena za 14,5 milijona EUR zaradi nakupa novih družb. Več o tem je napisano v poglavju 17.2 Poslovne združitve in pregled družb v skupini.

9.1.2 Naložbeni portfelj

Naložbeni portfelj sestavljajo te postavke izkaza finančnega položaja: finančne naložbe, naložbene nepremičnine, finančna naložba v pridružene družbe ter denar in denarni ustrezniki.

Stanje naložbenega portfelja skupine Sava Re

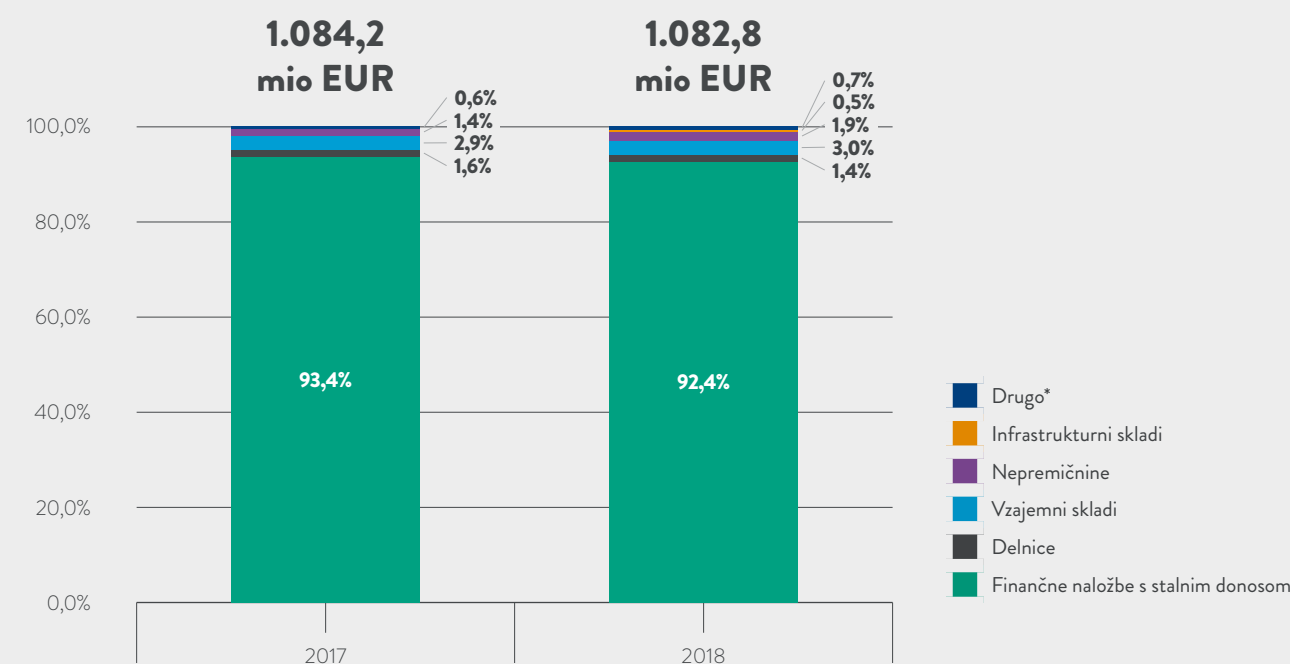
(v EUR)	2018	2017	Absolutna razlika	Indeks
Depoziti	27.740.285	21.605.211	6.135.074	128,4
Državne obveznice	550.716.600	566.515.923	-15.799.323	97,2
Poslovne obveznice	368.961.240	394.196.963	-25.235.723	93,6
Delnice	15.675.616	17.524.834	-1.849.218	89,4
Vzajemni skladi	32.347.639	31.857.756	489.883	101,5
Infrastrukturni skladi	5.264.540	0	5.264.540	
Dana posojila in drugo	1.116.240	591.985	524.255	188,6
Depoziti pri cedentih	6.275.310	5.832.347	442.963	107,6
Skupaj finančne naložbe	1.008.097.470	1.038.125.019	-30.027.549	97,1
Fin. naložbe v pridruženih družbah	462.974	0	462.974	
Naložbene nepremičnine	20.643.019	15.364.184	5.278.835	134,4
Denar in denarni ustrezniki*	53.584.104	30.746.332	22.837.772	174,3
Skupaj naložbeni portfelj	1.082.787.567	1.084.235.535	-1.447.968	99,9
Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	215.891.831	234.437.840	-18.546.009	92,1
Finančne naložbe	204.818.504	227.228.053	-22.409.549	90,1
Denar in denarni ustrezniki	11.073.327	7.209.787	3.863.540	153,6
Sredstva iz finančnih pogodb	135.586.965	129.622.131	5.964.834	104,6

* Denar in denarni ustrezniki zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (2018: 11,1 milijona EUR; 2017: 7,2 milijona EUR) so izločeni iz naložbenega portfelja.

Stanje naložbenega portfelja skupine Sava Re je na dan 31. 12. 2018 znašalo 1.082,8 milijona EUR in je v primerjavi s koncem leta 2017 nižje za 1,4 milijona EUR.

Stanje naložbenih nepremičnin se je v primerjavi s koncem leta 2017 povišalo za 5,3 milijona EUR in je na dan 31. 12. 2018 znašalo 20,6 milijona EUR. Na povečanje je vplival nakup nove naložbene nepremičnine v višini 3,7 milijona EUR.

Sestava naložbenega portfelja

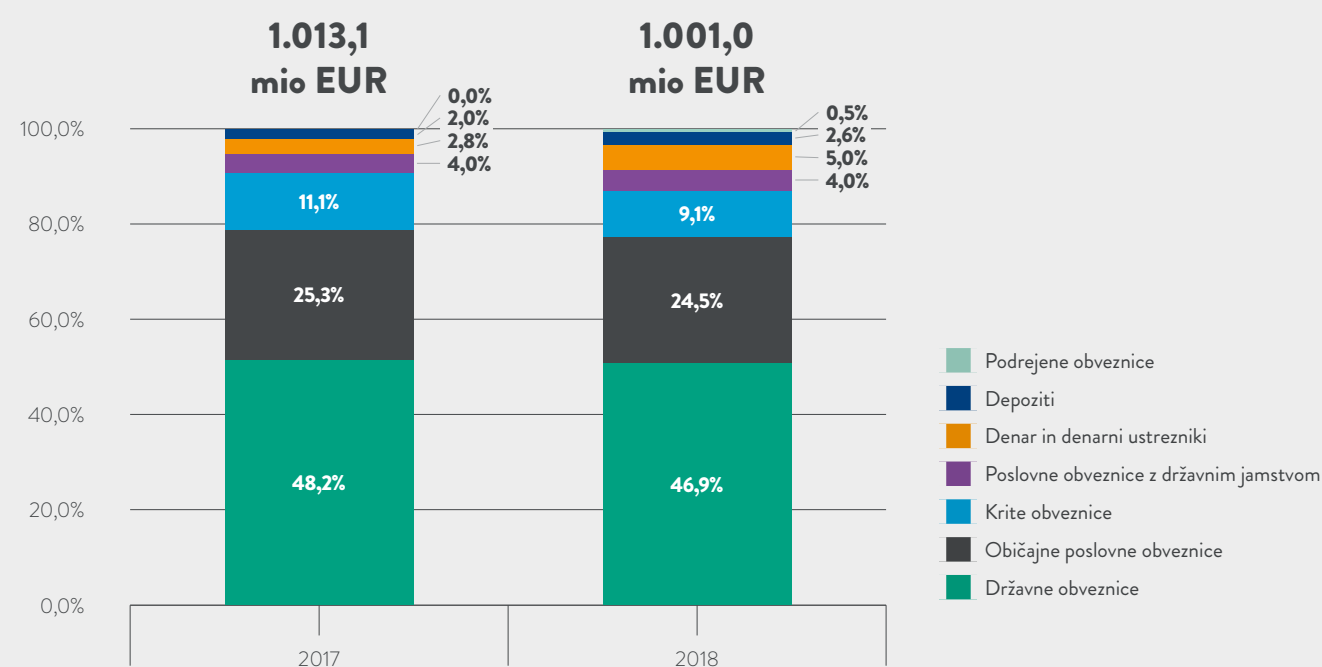
* Drugo predstavljajo depoziti pri cedentih, dana posojila ter finančne naložbe v pridružene družbe.

Vrednost naložb s stalnim donosom znaša na dan 31. 12. 2018 1.001,0 milijona EUR (31. 12. 2017: 1.013,1 milijona EUR) in vključuje:

- državne obveznice v višini 507,7 milijona EUR oziroma 46,9 % (31. 12. 2017: 523,0 milijona EUR; 48,2 %),
- običajne poslovne obveznice v višini 265,1 milijona EUR oziroma 24,5 % (31. 12. 2017: 273,8 milijona EUR; 25,3 %),
- krite obveznice v višini 98,1 milijona EUR oziroma 9,1 % (31. 12. 2017: 120,4 milijona EUR; 11,1 %),
- poslovne obveznice z državnim jamstvom v višini 43,0 milijona EUR oziroma 4,0 % (31. 12. 2017: 43,6 milijona EUR; 4,0 %),
- denar in denarni ustreznik v višini 53,6 milijona EUR oziroma 4,9 % (31. 12. 2017: 30,7 milijona EUR; 2,8 %),
- depoziti v višini 27,7 milijona EUR oziroma 2,6 % (31. 12. 2017: 21,6 milijona EUR; 2,0 %) ter
- podrejene obveznice višini 5,7 milijona EUR oziroma 0,5 %.

Sestava finančnih naložb s stalnim donosom

V sestavi naložbenega portfelja skupine Save Re so bile zaznane naslednje strukturne spremembe:

- znižanje strukturnega deleža naložb s stalnim donosom za 0,9 odstotne točke;
- začetek investiranja v infrastrukturne sklade, ki predstavljajo 0,5-odstotni delež naložbenega portfelja.

Na malenkostno zmanjšanje in sestavo naložb s stalnim donosom so v 2018 najpomembneje vplivali naslednji dejavniki:

- zmanjšanje izpostavljenosti do državnih obveznic v višini 15,8 milijona EUR (zmanjšanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 1,3 odstotne točke);
- zmanjšanje izpostavljenosti do običajnih poslovnih, podrejenih in kritih obveznic v višini 25,2 milijona EUR. Vrednost naložb v običajne poslovne obveznice se je zmanjšala za 8,7 milijona EUR (zmanjšanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 0,8 odstotne točke), vrednost kritih obveznic se je zmanjšala za 22,3 milijona EUR (zmanjšanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 2,0 odstotne točke), povečala se je vrednost podrejenih poslovnih obveznic v višini 5,7 mio EUR (povečanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 0,5 odstotne točke);
- povečanje denarja in denarnih ustreznikov za 22,8 milijona EUR (povečanje strukturnega deleža v naložbah s stalnim donosom za 0,6 odstotne točke).

9.1.3 Sredstva zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

V skupini Sava Re samo Zavarovalnica Sava trži življenjska zavarovanja, pri katerih naložbeno tveganje prevzemajo zavarovanci. Sredstva teh zavarovancev so evidentirana kot finančne naložbe (pretežno v vzajemne sklade po izbiri zavarovancev) in denarna sredstva. Na dan 31. 12. 2018 je znašal znesek finančnih naložb 204,8 milijona EUR, znesek denarnih sredstev pa 11,1 milijona EUR. Glede na stanje 31. 12. 2017 se je staja sredstev znižalo za 18,5 milijona EUR. Znižanje je posledica negativnega denarnega toka v višini 11,6 milijona EUR, prevrednotenja na tržno vrednost (- 7,8 milijona EUR) in spremembo natečenih obresti pri dolžniških vrednostih papirjih (+ 0,8 milijona EUR).

9.1.4 Sredstva iz finančnih pogodb

V postavko sredstev iz finančnih pogodb spadajo sredstva Skupine kritnih skladov MOJI skladi življenjskega cikla, ki jih družba Sava pokojninska upravlja v korist zavarovancev od 1. 1. 2016. Ta skupina je sestavljena iz treh kritnih skladov, in sicer Moj dinamični sklad (MDS), Moj uravnoteženi sklad (MUS) (v obeh kritnih skladih zavarovanci v celoti prevzemajo naložbena tveganja) in Moj zajamčeni sklad (MZS) (zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje nad zajamčenimi sredstvi). Sredstva iz finančnih pogodb so na dan 31. 12. 2018 znašala 135,6 milijona EUR in so glede na 31. 12. 2017 zrasla za 4,6 %. Na to povečanje so vplivala predvsem neto vplačila (7,2 milijona EUR, vplačila so v 2018 znašala 14,2 milijona EUR, izplačila pa 7,0 milijona EUR). Sprememba presežka iz prevrednotenja je bila negativna (-1,1 milijona EUR).

Delež finančnih naložb je na dan 31. 12. 2018 zajemalo 85,3 % celotnih sredstev, drugo pa so bile terjatve ter denar in denarni ustrezniki.

Tudi gibanje sredstev iz finančnih pogodb je, podobno kot predhodna kategorija, odvisno od novih vplačil, izplačil in gibanja vrednosti točk skladov, v katere so sredstva vložena.

9.1.5 Terjatve

Terjatve so se v primerjavi s koncem leta 2017 povečale za 1,5 % oziroma za 2,1 milijona EUR.

K povečanju je vplivala rast terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov, ki so se povečale za 2,2 milijona EUR glede na 31. 12. 2017. Večina povečanja se nanaša na odsek premoženje Slovenija, in sicer v višini 5,7 milijona EUR zaradi rasti kosmatih premij, kar je vplivalo na skupno rast te postavke. V starostni sestavi so se povečale nezapadle terjatve iz neposrednih zavarovalnih terjatev. Povečanje terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov beležita tudi odseka premoženje tujina (0,9 milijona EUR) in življenje tujina (0,4 milijona EUR) kot posledica rasti kosmate premije.

Na odseku pozavarovanje so se terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov zmanjšale za 4,8 milijona EUR zaradi zmanjšanja obsega poslovanja.

9.2 Obveznosti

Stanje in sestava konsolidiranih obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	Sestava 31.12.2018	31.12.2017	Sestava 31.12.2017
OBVEZNOSTI	1.705.947.263	100,0%	1.708.348.067	100,0%
Kapital	340.175.455	19,9%	316.116.895	18,5%
Osnovni kapital	71.856.376	4,2%	71.856.376	4,2%
Kapitalske rezerve	43.035.948	2,5%	43.035.948	2,5%
Rezerve iz dobička	183.606.914	10,8%	162.548.076	9,5%
Lastne delnice	-24.938.709	-1,5%	-24.938.709	-1,5%
Presežek iz prevrednotenja	11.613.059	0,7%	18.331.697	1,1%
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po poštenu vrednosti	836.745	0,0%	667.518	0,0%
Zadržani čisti poslovni izid	35.140.493	2,1%	33.093.591	1,9%
Čisti poslovni izid poslovnega obdobja	21.843.940	1,3%	14.557.220	0,9%
Prevedbeni popravek kapitala	-3.368.928	-0,2%	-3.353.304	-0,2%
Kapital lastnikov obvladujoče družbe	339.625.838	19,9%	315.798.413	18,5%
Kapital neobvladujočih deležev	549.617	0,0%	318.482	0,0%
Zavarovalno-tehnične rezervacije	920.491.487	54,0%	931.398.362	54,5%
Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	210.032.637	12,3%	226.527.893	13,3%
Druge rezervacije	7.730.247	0,5%	7.600.613	0,4%
Odložene obveznosti za davek	3.529.235	0,2%	5.781.494	0,3%
Obveznosti iz finančnih pogodb	135.441.508	7,9%	129.483.034	7,6%
Druge finančne obveznosti	243.095	0,0%	245.205	0,0%
Obveznosti iz poslovanja	54.736.601	3,2%	60.598.188	3,5%
Ostale obveznosti	33.566.998	2,0%	30.596.383	1,8%

9.2.1 Kapital

Kapital je bil v primerjavi s koncem leta 2017 višji za 7,6 % oziroma za 24,0 milijona EUR.

Kapital se je povečal za znesek čistega poslovnega izida v višini 43,0 milijona EUR. Hkrati se je kapital znižal za 12,4 milijona EUR zaradi izplačila dividend in za 6,6 milijona EUR zaradi znižanja presežka iz prevrednotenja.

9.2.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

V sestavi obveznosti imajo največji delež kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije. Te so bile 31. 12. 2018 v primerjavi s koncem leta 2017 nižje za 1,2 % oziroma 10,9 milijona EUR.

Gibanje konsolidiranih kosmatih zavarovalno-tehničnih rezervacij

(v EUR)	31. 12. 2018	31. 12. 2017	Indeks
Kosmate prenosne premije	184.101.835	171.857.259	107,1
Kosmate matematične rezervacije	254.849.366	271.409.915	93,9
Kosmate škodne rezervacije	470.057.561	479.072.582	98,1
Kosmate rezervacije za bonuse, popuste in storno	1.477.666	1.780.231	83,0
Druge kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	10.005.059	7.278.375	137,5
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije	920.491.487	931.398.362	98,8

Kosmate rezervacije odseka pozavarovanje so bile višje za 0,5 % oziroma 0,8 milijona EUR. Prenosne premije so se znižale za 2,8 milijona EUR zaradi manj zbranih premij, škodne rezervacije pa so se povečale za 3,3 milijona EUR zaradi povečanja obsega tega portfelja v predhodnem letu ter zaradi večjih škodnih dogodkov v drugi polovici leta 2018, za katere škode še niso bile izplačane.

Kosmate rezervacije odseka premoženjskih zavarovanj so bile konec leta 2018 višje za 1,1 % oziroma 5,6 milijona EUR, predvsem zaradi povečanja prenosnih premij za 15,0 milijona EUR, kar sledi povečanju obsega posla pri vseh premoženjskih družbah v skupini. Kosmate škodne rezervacije so se znižale za 11,6 milijona EUR, na kar je vplivalo izplačilo nekaj velikih predhodno rezerviranih škod ter sproščanje škodnih rezervacij iz preteklih let.

Kosmate rezervacije klasičnih zavarovanj odseka življenjskih zavarovanj so bile konec leta 2018 nižje za 6,9 % oziroma 18,2 milijona EUR, pretežno zaradi izplačil doživetij.

Druge zavarovalno-tehnične rezervacije (bonusi in popusti, neiztekle nevarnosti) imajo manjše deleže v sestavi in so se skupaj povečale za 2,4 milijona EUR, pretežno zaradi povečanja rezervacij za neiztekle nevarnosti odseka premoženje Slovenija (največ zaradi povečanja prenosnih premij, ki predstavljajo osnovo za izračun teh rezervacij).

9.2.3 Zavarovalno-tehnične rezervacije v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je bilo 31. 12. 2018 v primerjavi s koncem leta 2017 nižje za 7,3 % oziroma 16,5 milijona EUR. Gibanje teh rezervacij sledi gibanju sredstev zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje (odvisno od vplačil, izplačil in gibanja vrednosti točk skladov, kamor se sredstva nalagajo).

9.2.4 Obveznosti iz finančnih pogodb

Obveznosti iz finančnih pogodb družbe Sava pokojninska so na dan 31. 12. 2018 znašale 135,4 milijona EUR in so bile za 4,6 % oziroma za 6,0 milijona EUR višje kot konec leta 2017. Gibljejo se skladno s sredstvi iz finančnih pogodb, nanje pa vplivajo nova vplačila, izplačila in gibanje vrednosti točk skladov, v katere so sredstva vložena.

9.3 Viri financiranja in njihova ročnost

Skupina Sava Re je imela 31. 12. 2018 340,2 milijona EUR kapitala. Vir nje-nega financiranja je tako na ta datum izključno lastniški.

9.4 Denarni tok

Skupina Sava Re je imela v letu 2018 pozitiven denarni tok iz poslovanja v višini 0,3 milijona EUR (2017: 31,4 milijona EUR), na kar je vplival denarni tok iz osnovne dejavnosti (zavarovanje, pozavarovanje), kar najbolj kaže razliko med prilivi od premij in izplačili škod ter plačilom stroškov. Denarni tok je nižji v primerjavi z lani zaradi večjega obsega likvidiranih škod premoženjskih zavarovanj in škod iz naslova doživetij.

Skupina Sava Re je imela v letu 2018 negativen denarni tok iz financiranja, ki je znašal 12,4 milijona EUR (2017: 38,2 milijona EUR). V 2018 je nanj vplivalo izplačilo dividend, v 2017 pa je poleg izplačila dividend vplivalo še poplačilo podrejenega dolga.

Denarni izid v 2018 je bil v primerjavi z istim obdobjem lani višji za 21,3 milijona EUR, kar je posledica višjega denarnega toka iz naložbenja zaradi taktične odločitve upravljalcev naložbenega portfelja glede nereinvestiranja sredstev zaradi razmer na trgu na presečni datum.